

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

Będzie nowy kompleks sportowy → str. 3

Boisko sportowe z budynkiem zaplecza oraz plac o nawierzchni bezpiecznej z zewnętrznymi urządzeniami sprawnościowymi powstaną na osiedlu Wolica

Przetarg na dzierżawę Fortu Mogiła → str. 3

Koncert ZPiT Nowa Huta → str. 5

Festiwal Teatrów dla Dzieci → str. 7

Budżet Miasta Krakowa 2025 → str. 6

Projekt budżetu Krakowa na rok 2025 nie jest planem łatwym i w dużej mierze wynika z zastanej kondycji finansowej miasta, a ta niestety nie jest dobra

REKLAMA

INTROLIGATOR

CENTRUM B,
BLOK 7

www.oprawaksiazek.pl

REKLAMA

F.H.U. „ELMAR”
Pl. Targowy „Piast”, paw. 3 (os. Piastów 60A)
ROWERY:
SPRZEDAŻ | KOMIS | CZĘŚCI | AKCESORIA | SERWIS



PARK WOŹNICÓW W NOWEJ ODSŁONIE

str. 2

REKLAMA

Santander
CONSUMER BANK

10x0%

raty
10x0%

SPRAWDŹ

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33 Faks: 12 643-66-33
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.
Skład Marcin Świątkowski
Druk: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.



9 771231 858500



Zapraszamy na zakupy do Centrum Handlowego TOMEX!

MODA I REGIONALNE PRODUKTY I LOKALNA SPOŁECZNOŚĆ

facebook.com/tomex.krakow

SKLEP ZABAWKOWO -PAPIERNICZY

„PAPIRUS” ZAPRASZA
do nowej siedziby na pl. Targowym „Piast” (paw. 20, 21, 22)

WIELKI POWRÓT DO STAŁYCH KLIENTÓW
(DAWNIEJ OS. BOHATERÓW WRZEŚNIA)

Sklep czynny:
pon-pt. 10:00-19:00,
sb. 10:00-14:00

ARTYKUŁY PAPIERNICZE I ZABAWKI, PIECZĄTKI, WIZYTÓWKI, TERMONADRUKI, GRAWEROWANIE

PARK WOŹNICÓW W NOWEJ ODSŁONIE

Zakończyły się prace budowlane kolejnego etapu parku Woźniców na podstawie koncepcji opracowanej w 2022 roku. Znalazły się w nim ścieżki spacerowe, pumptrack oraz pola do gry w boule, które powstały w strefach pomiędzy drzewami, wkomponowując się w istniejącą zielen, a wszystko to w ramach projektu z budżetu obywatelskiego. Cały teren został zaprojektowany z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami, bez barier czy też przeszkód. Na pełny efekt trzeba będzie poczekać do wiosny, kiedy zakwitną posadzone rośliny i pojawi się zasiana trawa. Zarząd Zieleni Miejskiej informuje, że teren pozostanie jeszcze przez pewien czas ogrodzony, aby zasiana trawa miała szansę wyrosnąć.

W poprzednich latach przy ul. Sołtyśowskiej 11a powstał „Plac zabaw i siłownia na świeżym

powietrzu – ścieżka zdrowia” również w ramach BO.

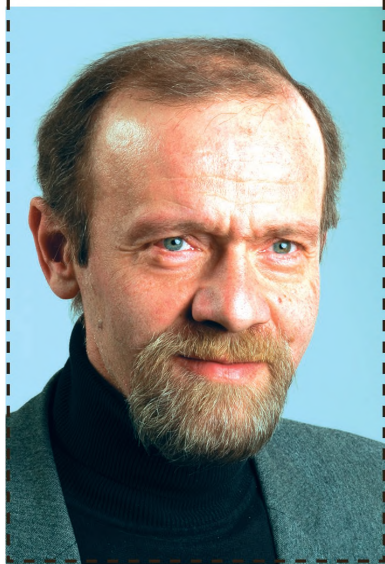
Park Woźniców to teren dla którego w 2022 roku opracowana została spójna koncepcja zagospodarowania. Największą wartością tego założenia jest połączenie zielonym korytarzem Łąk Nowohuckich oraz parku Lotników, czyli dwóch największych i najważniejszych terenów zielonych północno-wschodniej części iasta. Dzięki czemu mieszkańcy miasta zyskają dostęp do prawie 19,3 ha zieleni. Główne założenia tej koncepcji to park o charakterze linearnym, naturalistyczno-ruderalny z elementami edukacyjnymi, rozrywkowymi, sportowymi i wypoczynkowymi. Park Woźniców już w tej chwili stanowi cenny korytarz migracji dzikiej zwierzyny oraz ciąg przewietrzający pomiędzy powstającymi osiedlami mieszkalnymi.

(f)Fot. Zarząd Zieleni Miejskiej



DYŻUR W GŁOSIE

Z dziennikarzami można kontaktować się za pomocą poczty e-mail.
Redaktor Jan Franczyk.
Adres e-mail:
franczykjan@gmail.com



ZOSTAŃ WOLONTARIUSZEM HIPOTERAPII

Jeżeli masz wielkie serce, chcesz się poczuć potrzebny, chcesz pomóc, chcesz dać coś z siebie innym, lubisz ludzi i zwierzęta, zostań wolontariuszem na zajęciach hipoterapii. Ognisko TKKF „Przyjaciel Konika”, fort 49 1/4 „Grębałów”, organizacja pożytku publicznego zaprasza wszystkich chętnych do uczestnictwa w grupach wolontariuszy pomagających przy hipoterapii. Wejście do fortu od strony ul. Kocmyrzowskiej przy pętli Wzgórza Krzesławickie. Zakres obowiązków: opieka nad dziećmi w czasie zajęć, asekuracja i pomoc w wykonywaniu ćwiczeń, współpraca z hipoterapeutą w zakresie przebiegu zajęć, opieka nad końmi. Bliższe informacje: tel. 604-077-669; strona: www.przyjacielkonika.pl. Projekt „Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – hipoterapia” dofinansowany jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

(mp)



Kronika pamięci

- Leokadia CEBULA, lat 82
- Teresa CHLIPAŁA, lat 89
- Marianna DONIEC, lat 83
- Kazimiera DROBNIĄK, lat 85
- Stanisława DUTKO, lat 94
- Elżbieta FORTUNA, lat 90
- Renata GŁADYSZ, lat 49
- Krzysztof KIĘDRACHA, lat 66
- Helena KONIUSZY, lat 94
- Ewa KRUCZEK, lat 65
- Ewa KWATERCZAK, lat 64
- Władysława LIPA, lat 94
- Marcin NIEDOPYTALSKI, lat 64
- Tadeusz NOSEK, lat 90
- Waldemar PAJĄK, lat 42
- Grzegorz PARUCH, lat 63
- Władysław PIASECZNY, lat 75
- Czesław PTAK, lat 70
- Irena SKOWRON, lat 97
- Maria WARZECHA, lat 89
- Wiesław WITTICH, lat 76
- Adamina WOJDYŁO, lat 90
- Ryszard WÓJCIK, lat 52

REKLAMA

KARAWAN GRUPA
FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

CAŁĄ DOBĘ 12 411 11 11
również w
Niedziele i Święta 12 658 21 11

Kompleksowe Usługi Pogrzebowe

- Całodobowy odbiór osób zmarłych z domów rodzinnych, szpitali, domów opieki, hospicjów
- Przechowywanie ciał zmarłych we własnej chłodni
- Kremacje, certyfikowane balsamacje,
- Reprezentujemy Rodzinę w urzędach, instytucjach, kancelariach kościelnych i zarządach cmentarzy
- Dokonujemy wszelkich opłat związanych z pogrzebem
- Bezgotówkowe rozliczanie pogrzebu w ramach zasiłku pogrzebowego

Gwarantujemy najlepsze ceny usług pogrzebowych

ul. Rakowicka 26a 12 222 00 30
ul. Reduta 3B 12 222 50 49
Cm. Batowice 12 413 63 46
ul. Rakowicka 33a 12 412 89 83
ul. Wrocławska 8 12 631 77 95
Krakowskie Krematorium ul. Wielogórska 20 12 413 33 33
ul. Dolnych Młynów 3 12 632 11 22
ul. Bieżanowska 24 12 658 21 11 cała dobę
Cm. Grebałów 12 645 14 35
Sieroszewskiego 5 12 686 61 45 cała dobę
ul. Ćwiklińskiej 10 606 793 279

www.karawan.pl

BUDOWA KOMPLEKSU SPORTOWEGO NA OS. WOLICA CORAZ BLIŻEJ

Boisko sportowe z budynkiem zaplecza szatniowo-socjalnego oraz plac o nawierzchni bezpiecznej z zewnętrznymi urządzeniami sprawnościowymi powstaną na osiedlu Wolica (ul. Drożyska/ul. Plażowa). Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie podpisał z wykonawcą umowę na realizację zadania. Za kwotę 8 302 500,00 złotych brutto, wykonawca wyłoniony w drodze postępowania przetargowego – Galicja Sport Sp. z o.o. – zobowiązany jest zrealizować inwestycję w czasie 20 miesięcy (do 7 września 2026 r.). W ramach zadania, w celu zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej inwestycji, przebudowany i rozbudowany zostanie fragment ul. Plażowej.

Zakres prac:

- budowa boiska sportowego do piłki nożnej o nawierzchni ze sztucznej trawy o polu gry 100 x 60 m, z dwoma wiatami dla zawodników, wiatą medyczną oraz tablicą wyników, z 6 masztami oświetleniowymi; wokół boiska powstaną piłkochwyty o wysokości 6 m oraz po stronie północnej widownia na max 100 osób (dwie widownie trzyczęściowe w konstrukcji stalowej po ok. 50 miejsc);
- budowa budynku zaplecza szatniowo-socjalnego; budynek o powierzchni zabudowy 324,62 m², wyposażony w fotowoltaikę;
- budowa placu o nawierzchni bezpiecznej poliuretanowej; plac o powierzchni 135,84 m², z zewnętrznymi urządzeniami sprawnościowymi oraz place o nawierzchni ze żwiru gładkiego o powierzchni w sumie ok. 68,72 m², ze stojakami na rowery;
- budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury drogowej; powstanie plac manewrowy z miejscami postojowymi (35 stanowisk), chodniki, dojścia. Wykonawca dokona przebudowy i rozbudowy odcinka ul. Plażowej. Powstanie droga o szerokości 5 m,

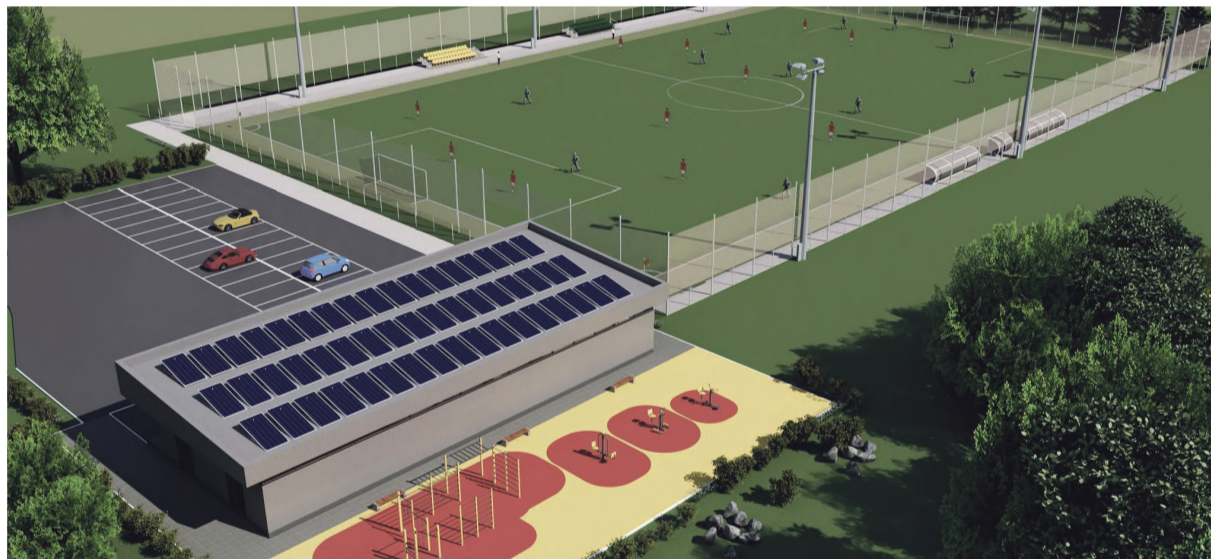


- z chodnikiem o szerokości 2 m po stronie inwestycji i poboczem o szerokości 0,75 m po przeciwnej stronie, a także oświetlenie (słupy o wysokości do 7 m). Rozbudowane i przebudowane zostanie skrzyżowanie ul. Drożyska z ul. Plażową;
- budowa infrastruktury technicz-

nej; montaż monitoringu i nagłośnienia. Budowa i montaż małej architektury m.in. stojaków rowerowych, ławek i koszy na śmieci. Powstanie wewnętrzna kanalizacja deszczowa. Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie złożył wniosek do Ministerstwa Sportu i Turystyki

o dofinansowanie budowy kompleksu w ramach programu Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej kwotą 3 000 000 zł. Inwestycja została wstępnie zakwalifikowana do dofinansowania.

(f)



FORT MOGIŁA – PRZETARG NA DZIERŻAWĘ

Prezydent Krakowa ogłosił przetarg na pięcioletnią dzierżawę nieruchomości zabudowanej fortem nr 49 1/2a „Mogiła” przy ul. Igołomskiej 7. Zainteresowane podmioty mogą składać swoje oferty do 27 stycznia.

Przedmiotem przetargu ustnego nieograniczonego jest działka przy ul. Igołomskiej 7, a także zachowane formy ziemne i całość obiektów kubaturowych fortu nr 49 1/2a „Mogiła”. Przetarg zostanie przeprowadzony 31 stycznia, o godz. 12.00 w siedzibie Zarządu Budynków Komunalnych przy ul. Bolesława Czerwińskiego 16. Wcześniej, bo 15 stycznia, o godz. 12.00 na terenie nieruchomości zostanie zorganizowana wizja lokalna, podczas której możliwe będzie zapoznanie się z obiektem oraz warunkami przetargu. Oferty można składać od 27 stycznia, do godz. 15.00 na Dzienniku Podawczym ZBK przy ul. Czerwiń-

skiego 16. Wadium należy wpłacić tak, aby tego dnia znajdowało się już na rachunku bankowym ZBK. Szczegóły dotyczące wszystkich warunków udziału w przetargu znajdują się na stronie internetowej zbk-krakow.pl.

Fort nr 49 1/2a „Mogiła” wbudowany został w latach 1895–96 jako niewielki fort międzypolowy do obrony bliskiej, stanowiący element trzeciego pierścienia fortyfikacji Twierdzy Kraków. Jego zadaniem w układzie obronnym twierdzy była ochrona traktu sandmierskiego i skarpy wiślanej w Mogile oraz ochrona przedpola szańca „Wanda” wraz z kontrolą doliny Wisły. Fort przetrwał w stanie dosyć dobrym, pozbawiony większości wyposażenia pancernego oprócz bramy. Jako najbardziej kompletny przedstawiciel tej klasy umocnień byłej Twierdzy Kraków, wart jest zachowania. Potwierdza to



fakt wpisania całej nieruchomości do rejestru zabytków pod nr A-105/M. W latach 2009–2020 fort został poddany częściowemu remontowi, podczas którego odtworzony został pierwotny wygląd zewnętrzny, uzupełniono wyposażenie pancernie elewacji bloku koszar. Całość założenia obronnego zabezpieczono przeciw zamakaniu z fundamentów i od stropu.

Wnętrze zostało oczyszczone i przywrócono drożność wentylacji, zamontowano nowoczesną stolarkę okienną. Dzięki tym zabiegom zabudowania są suche. Prace finansowane były ze środków Gminy Miejskiej Kraków oraz z dotacji Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa.

(f)

Fot. materiały prasowe ZBK

Tydzień FELIETON JANA FRANCZYKA

DOBRA PAMIĘĆ

Niezależnie od tego, jaką filozofię życia wyznajemy, czy jesteśmy osobami wierzącymi czy też nie, to niezależnie od tego wszystkiego, ważne jest jaką po sobie zostawiamy pamięć odchodząc z tego świata. Taka refleksja mnie naszła, gdy w ubiegłym tygodniu w mediach społecznościowych znalazłem bardzo wiele ciepłych, a czasami wręcz chwytających za serce wspomnień dotyczących zmarłego dokładnie rok temu ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego, gorliwego kapłana, kapelana podziemnej „Solidarności” w latach, gdy związek ten był zdelegalizowany, opiekuna niepełnosprawnych, działacza społecznego, zasłużonego dla środowiska Kresowian i polskich Ormian, poety i przyjaciela najłabszych, człowieka wielkiej wiary.

O tym, że pamięć o ks. Tadeuszu jest ciągle żywa przekonałem się jesienią ubiegłego roku, gdy wraz przebywającym akurat w Polsce Wojtkiem Sukiennikiem, przyja-

„Ksiądz Tadeusz Isakowicz-Zaleski pozostawił po sobie dobrą pamięć. Zostawił po sobie wiele dobra.

ciem Księdza, pojechałem na cmentarz do Rudawy, gdzie ks. Tadeusz jest pochowany. To był zwykły dzień pracy. Na cmentarzu było kilka osób porządkujących groby swoich bliskich. Ale gdy tylko zobaczyli, że idziemy do grobowej kaplicy, gdzie złożono trumnę z ciałem Księdza wszyscy do nas podchodzili i opowiadali nam o ks. Tadeuszu. Tak jakby jeszcze żył albo umarł akurat dzień wcześniej.

Ksiądz Tadeusz Isakowicz-Zaleski pozostawił po sobie dobrą pamięć. Zostawił po sobie wiele dobra.

Jan L. Franczyk

Ośrodek Kultury Norwida

+ 17 I, godz. 17:00 (Sektor Sztuki, Ośrodek Kultury Norwida, os. Górali 5) - Blue and Red. Wernisaż wystawy Sabiny Smoleń. Wstęp wolny.

+ 18 I, godz. 16:00 (Ośrodek Kultury Norwida, os. Górali 5) - Studium Dziedzictwa Nowej Huty: Nowa Huta w oku kamery. Prowadzenie: Krzysztof Ridan. Wstęp: 30 zł/osoba. Zapisy (do 17.01): nhlab@okn.edu.pl.

+ 18 I, godz. 17:45 (Ośrodek Kultury Norwida, os. Górali 5) - Studium Dziedzictwa Nowej Huty: Dziedzictwo przemysłowe - przypadek Nowa Huta. Prowadzenie: dr Jarosław Kłás. Wstęp: 30 zł/osoba. Zapisy (do 17.01): nhlab@okn.edu.pl.

+ 23 I, godz. 10:00-12:00 (Kuznia, os. Złotego Wieku 14) - Laboratorium światła. Teatr cieni dla dzieci - Warsztaty plastyczne i teatralne. Prowadzenie: Magdalena Lis, Paulina Strzoda. Wstęp: 15 zł. Zapisy: p.strzoda@okn.edu.pl, tel. 12 648 08 86.

+ 23 I, godz. 18:00 (Ośrodek Kultury Norwida, os. Górali 5) - Od źródeł do ujścia - woda w Nowej Hucie. Prelekcja. Prowadzenie: Robert Waradzyn. Wstęp wolny. Dofinansowano ze środków Dzielnicy XVIII Nowa Huta.

Klub 303, os. Dywizjonu 303 1

+ 18 I, godz. 10:00-15:00 - Cyrkowa Sobota. „Styczeń wszystkie noworoczne postanowienia w cyrk zamienia” - według starocyrkowego przysłowia, które według indywidualnych upodobań można traktować z przymrużeniem oka lub jak najbardziej poważnie, zapraszamy Was do cyrkowania i rozpoczęcia nowych cyrkowych wyzwań!

W programie: godz. 10:00-11:00 - Cyrkomotoryka (dla dzieci 3-6 lat wraz z ćwiczącymi rodzicami); godz. 11:30-13:00 - Warsztaty Cyrkowe (dla dzieci 7-12 lat z rodzicami); godz. 13.30-15:00 - Warsztaty cyrkowe dla młodzieży (12+ i dorosłych). Obowiązują zapisy. Liczba miejsc ograniczona. Cyrkomotoryka: 30 zł/para, warsztaty cyrkowe - bezpłatne.

Klub Wersalik, os. Ogrodowe 15
+ 19 I, godz. 19:00-20:30 - Czilowanko: wieczór relaksacji. Zapraszamy na wieczór relaksacji metodą treningu autogennego Schultza. Podczas spotkania będzie można usłyszeć kojące dźwięki mis tybetańskich, gongów, dzwoneczków koshi oraz innych instrumentów. Zabierz ze sobą kocyk, poduszkę i matę. Jeśli nie masz maty - napisz do nas. Koszt: 40 zł. Obowiązują zapisy on-line. (f)

SPORTY ZIMOWE

Wreszcie zima się zaczęła sypnęło trochę śniegiem, a temperatury zeszyły poniżej zera. Tak jest nie tylko w Krakowie, a w górach panują warunki do uprawiania sportów zimowych. Przed nami ferie zimowe i warto się do nich przygotować. Postanowiłem zatem dotrzeć w nowohuckiej aglomeracji do sklepu, gdzie można



kupić zimowy sprzęt sportowy z akcesoriami. Dawniej sklepów sportowych było więcej. Teraz ten interes przechwyciły supermarkety i hipermarkety. Ja jednak popieram rodzimy handel i polecam zakupy przydatne w uprawianiu narciarstwa w niedużym, ale znakomicie zaopatrzonym sklepie firmowym „Aga Sport” w os. Dywizjonu 303 32B. Najlepiej dojechać tu od strony ul. Andersa (naprzeciwko os. Strusia), ale także można dojechać od strony osiedla, gdzie są parkingi. Obecnie firma „Aga Sport” ma dwa pawilony w jednym można kupić rowery i jest serwis rowerowy pod nr 31 i, a szerszy asortyment w tym do zimowych sportów jest w paw. 32 B. Kupimy tutaj narty zjazdowe firm Rossignol i Volkl w cenach promocyjnych już od 699 (dla dzieci) i od 2000 zł dla dorosłych. Mają one lepsze wiązanie oraz są mocniej taliowane, co pozwala na pewniejsze skręty. Do tych nart buty Dalbello i Rossignol są także w cenach promocyjnych od 999 zł do 2000 zł. Jest tutaj sprawnie prowadzony przez panią Agnieszkę Bootfitting, czyli formowanie, wygrzewanie i dopasowywanie butów do nogi. Dodatkowo jest urządzenie za pomocą którego można dopasować wkładki do butów do narciarskich. Kupimy tutaj także kijki do nart, w cenach od 99 zł komplet. Kaski dla narciarzy są zróżnicowane i kupimy takie za 399 zł, ale są też kaski opływowe z lepszych materiałów po ok. 1000 zł. Rękawiczki narciarskie podgrzewane firmy Therm - IC są w cenach od 1299 zł. Gogle na narty kupimy już od 200 zł. Sklep jest czynny od pn. do pt. w godz. 11-19 i sb. od 10 do 15. Natomiast sklep internetowy jest czynny 24 godziny www.agasport.pl. (sp) Fot. autor

Nadchodzi mocny prezydent w Stanach Zjednoczonych i umacnia się dolar, który pomalą zbliża się do równowagi parytetowej z euro. Wyraźnie słabnie funt brytyjski. W kantorze na pl. Bięczyce paw. 7 tel. 12 641-46-36 zanotowaliśmy następujące kursy walut: USD: 4,15-4,19 zł, euro: 4,25-4,29 zł, GBP: 5,04-5,09 zł, CHF: 4,53-4,57 zł. Aktualne kursy walut www.kantorjpb.pl

KOMPLETNIENIE NIEZNANY, film w reżyserii Jamesa Mangolda (Spacer po linie, Przerwana lekcja muzyki) opowiada prawdziwą historię jednego z najbardziej kultowych piosenkarzy i autorów tekstów w historii, Boba Dylana. W tej roli występuje Timothée Chalamet, który wykonuje również wszystkie piosenki artysty pojawiające się w filmie. Nowy Jork, początek lat sześćdziesiątych XX w. Do West Village przybywa nikomu nieznany, obdarzony niezwykłym muzycznym talentem 19-latek z Minnesoty, by spotkać się ze swoim idolem, Woodym Guthriem. Początkowo łączy się z sceną folkową, ale stopniowo uniezależnia się od jej wpływów, poszukując własnego oryginalnego stylu. Nie chcąc zostać zaszukany, dokonuje kontrowersyjnego wyboru, który zrewolucjonizuje cały muzyczny świat. Film będzie można zobaczyć również w Filmowym Klubie Seniora i Seniorki we wtorek 21 I o godz. 14:00.

BABYGIRL to thriller erotyczny z rewelacyjną rolą Nicole Kidman nagrodzoną na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Wenecji. Romy ma wszystko. Stoi na czele prężnie działającej firmy, mieszka w luksusowym domu u boku kochającego męża i dwóch nastoletnich córek. Jej poukładane życie gwałtownie się zmienia, gdy poznaje młodego stażystę Samuela. Mimo różnicy wieku, rodzi się między nimi fascynacja, która szybko przeradza się w burzliwy romans. Romy rozpoczyna ekscytującą podróż w głąb siebie, która może kosztować ją utratę pozycji i rodziny. Czy zaryzykuje wszystko i da się ponieść pragnieniom?



KIEDY NADCHODZI JESIEŃ to najnowszy film François Ozona. Słynny reżyser powraca z opowieścią o skomplikowanych relacjach i niewygodnych tajemnicach rodzinnych, które kładą się cieniem na życiu przyszłych pokoleń. Michelle cieszy się spokojną emeryturą na burgundzkiej wsi, gdzie spędza czas ze swoją wieloletnią przyjaciółką Marie-Claude. Kiedy na wakacje przyjeżdżają z Paryża córka Valérie wraz z synem Lucasem, zestresowana ich wizytą kobieta przez przypadek serwuje jej trujące grzyby. Valérie szybko wraca do zdrowia, ale zabrania matce widywać się z wnukiem. Czując się samotna i winna, Michelle popada w depresję - aż do czasu, gdy syn jej przyjaciółki wychodzi z więzienia... I tutaj dopiero zaczyna się gęsta akcja - jak to zazwyczaj bywa u Ozona. Seanse w sali Mały Metraż.

17 i 18 I, godz. 17 - Babygirl, godz. 18 - Kiedy nadchodzi jesień, godz. 19.10 - Kompletnie nieznany, 19 I, godz. 17 - Kompletnie nieznany, godz. 18 - Kiedy nadchodzi jesień, godz. 19.35 - Babygirl; 21 I, godz. 14 - Filmowy Klub Seniora i Seniorki: Kompletnie nieznany, godz. 17 - Babygirl, godz. 18 - Kiedy nadchodzi jesień; 22 i 23 I, godz. 17 - Kompletnie nieznany, godz. 18 - Kiedy nadchodzi jesień, godz. 19.35 - Babygirl.

Biblioteka Kuznia Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, os. Złotego Wieku 14, poleca:

+ **Julia Armfield, Nasze podmorskie żony, Wydawnictwo Poznańskie, 2024.** Hipnotyzujące połączenie romansu z horrorem. Leah pracuje jako biologka morska i właśnie wróciła z supertajnej misji, która zakończyła się katastrofą. Cokolwiek wydarzyło się podczas ekspedycji, Leah nie chce o tym mówić, a jednocześnie z dnia na dzień jej ciało zmienia się w sposób, za którym umysł nie nadąży. Po sześciu miesiącach spędzonych na dnie oceanu jest zupełnie inną osobą, co szybko zauważa jej żona - Miri. Czy Leah zabrała część podwodnego świata na powierzchnię, zakłócając tym samym panujący tam status quo? Miri wie, że wspólne życie z Leah bezpowrotnie minęło. I choć ukochana wciąż jest fizycznie obok niej, to czuje, że wymyka się z jej objęć, bo ktoś lub coś się o nią upomina... To przepiękna historia o miłości, stracie i życiu, które toczy się wszędzie. Nawet na dnie oceanu.

+ **Oliver Franklin-Wallis, Zasypani. Sekretne życie śmieci, Wydawnictwo Poznańskie, 2024.** Zastanawiasz się, co się dzieje z butelką po wodzie mineralnej, którą wyrzucasz do przydomowego kontenera? Czy rozpoczyna wtedy drugie życie? Dokąd się wybiera? I jaka jest szansa, że spotkacie się ponownie? Śmieci tak wrosły już w nasz krajobraz, że nieraz ich nie zauważamy, a mimo to nadal niechętnie o nich rozmawiamy. Oliver Franklin-Wallis w fascynujący sposób pokazuje śmieciową branżę od podszewki: od szybko rosnących górzystych wysypisk w Indiach po przepełnione kanały ściekowe w Wielkiej Brytanii, od opuszczonych górniczych miast w Stanach Zjednoczonych po tonące w śmieciach targowiska rzeczy używanych w Ghanie. Dzięki niemu poznajemy ludzi z pierwszej linii śmieciowego frontu: pracowników, aktywistów, ekologów i przedsiębiorców. W śmietniku często zatykasz nos, ale ta lektura bez wątplenia otworzy ci oczy!



Duża Scena, os. Teatralne 34

+ 17 i 18 I (piątek i sobota), godz. 19 - Pignon i Urząd Skarbowy/Cher Trésor/ + 19 I (niedziela), godz. 17 - Zahipnotyzuj mnie. Piosenki Zygmunta Koniecznego

Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1

+ 17 i 18 I (piątek i sobota), godz. 19 - Boska.

+ 19 I (niedziela), godz. 20 - Sarenki.
+ 23 I (czwartek), godz. 19 - Wujaszek Wania.

TIM/Scena Kolorowa, os. Teatralne 23

+ 17 I (piątek), godz. 10 - Mały Książę.
+ 18 I (sobota), godz. 16 - Mały Książę.



ZDROWIA, SPOKOJU,
ZGODY PONAD PODZIAŁAMI
ORAZ SZCZĘŚCIA W REALIZACJI
PLANÓW I MARZEŃ W 2025 ROKU

Wszystkim mieszkańcom
Nowej Huty życzy

Jerzy Meysztowicz
Poseł na Sejm RP



Biurowiec Poselski:

Os. Na Skarpie 24, Zapraszamy: Pon, Śr, Pt 16:00-18:00

CICHY OBSERWATOR

W Galerii m Klubu Kuźnia otwarta została wystawa malarstwa Zlato-slavy Halian „Cichy obserwator”. Sama artystka tak powiedziała o sobie i o wystawie:

„Wystawa składa się z widoków uchwyconych w różnych miejscach, podczas podróży, spacerów. Przedstawiają różne chwile: zachód słońca, odbicie kolorowych łodzi w turkusowej wodzie, albo też ukryte uliczki z rozwieszonym praniem. Podczas malowania zata-piałam się całkowicie w tym miej-

scu, żeby zrozumieć go w pełni, odczuć go. Tworząc je starałam się uchwycić to momentum, które można doświadczyć tylko będąc w tym miejscu.

Nazywam się Zlato-slava Halian i pochodzę z Mikołajowa, miasta na południu Ukrainy. Ukończyłam studia pierwszego stopnia z Ma-larstwa oraz studia magisterskie ze Sztuki i Edukacji na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie. W swojej twórczości zajmuję się za-równo malarstwem tradycyjnym,

jak i cyfrowym, tworzę rzeźby ce-ramiczne oraz naczynia użytko-we. Szczególną uwagę poświęcam relacjom człowieka z naturą. W swoich poszukiwaniach próbuję odnaleźć te pradawne połączenia między człowiekiem i naturą bez podziału na odrębne składowe. Brałam udział zarówno w wysta-wach zbiorowych, jak i indywidualnych w Polsce, na Ukrainie i w Czechach.”

Wystawa potrwa do 10 lutego 2025 roku. (f)



KONCERT ZPiT NOWA HUTA

W ubiegłą sobotę, 11 stycznia w Nowohuckim Centrum Kultury odbył się doroczny koncert Zespołu Pieśni i Tańca NOWA HUTA.

W tym roku dedykowany Anatolowi Kocyłowskiemu, wieloletniemu kierownikowi artystycznemu i choreografowi Zespołu w latach 1980-2017, zmarłemu 23 listopada 2024 roku. W trakcie uroczystego koncertu zespołowi nadane zostało imię Anatola Kocyłowskiego. W koncercie

wystąpiły wszystkie grupy pracujące obecnie w zespole: dziecięce, młodzieżowa, reprezentacyjna, wychowankowie oraz kapela ludowa. W programie znalazły się pieśni i tańce z różnych regionów kraju oraz polskie tańce narodowe. Koncertem dorocznym Zespół rozpoczął 72. rok działalności.

(f)

Fot. Janusz Skórski/NCK



BUDŻET MIASTA KRAKOWA 2025

Budżet Miasta Krakowa został przyjęty w grudniu ub. roku. Zanim został przegłosowany przez radnych Miasta, zostali oni zapoznani z jego projektem przygotowanym przez Prezydenta. Zakładał, że na realizację bieżących zadań i usług dla mieszkańców miasto przeznaczy około 8,5 mld zł, a ponadto przeprowadzi inwestycje o łącznej wartości 939 mln zł. Szczególny nacisk położony zostanie na rozwój opieki żłobkowej, budowę nowych szkół, zwiększenie bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów oraz dostęp do terenów zielonych. Poniżej przybliżamy ogólnie budżet przedstawiony przez Prezydenta. W najbliższym czasie opublikujemy założenia przyjętego budżetu ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji w nowohuckich dzielnicach.

- To jest pierwszy budżet, nad którym pracowaliśmy od samego początku. Ze względu na sytuację finansową miasta, potrzebujemy rozwiązań, które umożliwią nam zmniejszenie deficytu budżetowego i pozwolą wypracować większą nadwyżkę operacyjną. Szukamy więc oszczędności w wydatkach bieżących, tak by zahamować ich wzrost, ale nie jest to łatwe, ponieważ w dużej mierze są to wydatki sztywne. Przykładowo w edukacji, na którą przeznaczamy prawie 40 proc. budżetu, gros tych nakładów idzie na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie sieci szkół, przedszkoli i placówek - mówi prezydent Krakowa Aleksander Miszalski.

Prezydent Krakowa podkreślał jednak, że poszukiwanie oszczędności nie oznacza wyhamowania inwestycji, a jedynie inne rozłożenie akcentów: zamiast dużych przedsięwzięć, które nie przekładają się bezpośrednio na jakość życia mieszkańców, miasto chce stawiać na mniejsze zadania, ale za to precyzyjniej odpowiadające na potrzeby krakowian.

Z podobną wnikliwością jak w przypadku wydatków bieżących podszliśmy do planów inwestycyjnych, przyjrzelśmy się każdemu zadaniu i zaproponowaliśmy w tym budżecie program w 90 proc. obejmuje zadania kontynuowane, na które są już pozyskane środki finansowe lub podpisane umowy. W ramach pozostałych 10 proc. udało się znaleźć finansowanie dla przedsięwzięć, których oczekują mieszkańcy - zaznaczał prezydent Miszalski. - Te nowe zadania to na przykład budowa szkół w Górcie Narodowej, na Klinach i w Łęgu, pozyskanie terenów pod budowę ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt i grzebnowiska dla zwierząt, zaprojektowanie nowych wielorodzinnych budynków komunalnych - wymienia prezydent. Tę listę uzupełniają m.in. takie działania, jak budowa nowych ścieżek i dróg rowerowych, modernizacja systemu oświetlenia publicznego (drogowego i parkowego), regulacja koryt rzecznych w ramach wzmocnienia ochrony przeciwpowodziowej, przyspieszenie cyfryzacji, organizacja Akademii Bezpieczeństwa dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki przeciwpowodziowej, rozwój sieci „Lodówek pełnych dobra”, wsparcie Młodzieżowej Rady Miasta oraz Krakowskiej Rady Seniorów. Poza tym po raz pierwszy wykup terenów zielonych pod nowe parki i nasadzenia potraktowane zostały jako odrębne zadanie budżetowe.

W grudniu ub. r. odbyły się sesje budżetowe Rady Miasta Krakowa i zgodnie z ich zwyczajowym rytmem jako pierwszy głos zabierał prezydent Krakowa Aleksander Miszalski, który przedstawił główne założenia projektu budżetu miasta na 2025 rok. W swoim wystąpieniu ma pierwszej budżetowej sesji prezydent zwrócił m.in. uwagę na uwarunkowania, które legły u podstaw projektu, w tym konieczność zmierzenia się z zastością, trudną sytuacją finansową miasta, a także na priorytety, które zamierza - mimo ograniczeń finansowych

- realizować w przyszłym roku, by podnosić komfort życia mieszkańców i wyrównywać poziom dostępu do infrastruktury i usług w poszczególnych częściach miasta, w tym zwłaszcza na obszarach oddalonych od centrum, gdzie za rozwojem budownictwa mieszkaniowego często nie nadąża rozwój miejskiej oferty (edukacyjnej, społecznej, transportowej itd.).

- Projekt budżetu Krakowa na rok 2025 nie jest planem łatwym i w dużej mierze wynika z zastanej kondycji finansowej miasta, a ta niestety nie jest dobra, cieniem kładą się na niej wysoki deficyt i brak nadwyżki operacyjnej. Wyprowadzenie miasta z tej sytuacji, czyli ograniczenie deficytu budżetowego i wypracowanie nadwyżki operacyjnej, czyli dodatniej różnicy między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, zajmie co najmniej kilka lat. Budżet, nad którym teraz pracujemy, musi zatem uwzględniać dwa cele: stopniową poprawę wskaźników i parametrów budżetowych oraz zaspokajanie potrzeb rozwojowych miasta i oczekiwań mieszkańców - podkreślił prezydent Krakowa.

Drogą do realizacji tych celów jest szczegółowy monitoring wydatków bieżących, zwiększanie zdolności dochodowych miasta, sprawne pozyskiwanie środków zewnętrznych z takich źródeł jak m.in. fundusze unijne czy programy rządowe lub ministerialne, wykorzystanie potencjału zintegrowanych planów inwestycyjnych, pierwszeństwo dla zadań inwestycyjnych mniejszych w skali, ale oczekiwanych przez mieszkańców i bezpośrednio przekładających się na jakość życia. Dlatego w projekcie zwiększone zostały środki na zadania w takich obszarach, jak: rozwój infrastruktury rowerowej, budowa szkół, żłobków, chodników, osiedlowych parkingów, rozwój bazy sportowej, utrzymanie i tworzenie nowych terenów zielonych, budownictwo mieszkaniowe, działania przeciwpowodziowe, termomodernizacja, dofinansowanie opieki nad zwierzętami.

W założeniach budżetu zapisano też kwoty na realizację projektów wzmacniających tkankę społeczną (wsparcie finansowe dla Młodzieżowej Rady Miasta, Krakowskiej Rady Seniorów, zwiększenie środków w budżetach dzielnic, edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa) czy wprowadzających rozwiązania typu smart usprawniające zarządzanie miastem (co przynosi oszczędności, pomaga podejmować trafne decyzje i być bliżej mieszkańców, m.in. dzięki cyfryzacji). - Chciałbym, żeby te projekty były poszerzane w przyszłym roku i w kolejnych latach w miarę zwalniania czy pozyskiwania środków budżetowych - zaznaczył prezydent.

Aleksander Miszalski wspominał również o podjętych działaniach, których efektem będzie racjonalizacja wydatków miasta w kolejnych latach (m.in. reorganizacja urzędu miasta i jednostek miejskich, scalanie zadań rozproszonych w różnych komórkach,

częstsze sięganie po system usług wspólnych, parametryzacja zadań wprowadzanych do budżetu, oparta m.in. na większym wykorzystaniu analiz danych pokazujących realne zapotrzebowanie na dane inwestycje, w tym prognoz demograficznych).

Planowane dochody

Projekt budżetu Krakowa zakładał, że miasto osiągnie w 2025 roku dochody ogółem na poziomie 8 948 492 952 zł - i będzie to poziom o 10,4 proc. wyższy od planu uchwalonego na rok 2024 (wynoszącego 8 108 147 451 zł). Na szczególną uwagę zasługuje planowana struktura dochodów miasta, która znacząco zmienia się - na korzyść - w związku z reformą finansowania samorządów. Z początkiem 2025 roku wejdzie w życie nowa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego przygotowana przez Ministerstwo Finansów. Zwiększa ona udział samorządów we wpływach z podatków PIT i CIT oraz stabilizuje osiągnięte z tego tytułu dochody, jednocześnie zaś ogranicza rolę subwencji przekazywanych z budżetu państwa. Najważniejszym elementem reformy jest zmiana w sposobie wyliczania wpływów z podatków PIT i CIT - dochody samorządów ustalane będą jako procent od dochodów podatników osiągniętych na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Przyjęta w nowej ustawie wysokość udziału w PIT dla miasta na prawach powiatu wynosi 8,6 proc. dochodów podatników mieszkających w tym mieście, a w przypadku CIT - 2,2 proc. dochodów podatników posiadających w nim siedzibę. Taki mechanizm gwarantuje samorządom wyższe wpływy z tych podatków i sprawia, że to one - a zwłaszcza PIT - będą filarem lokalnych budżetów. W przypadku Krakowa udział wpływów z podatków PIT i CIT w łącznej sumie dochodów miasta znacząco wzrośnie - z dotychczasowych 36 proc. do 61 proc. Jednocześnie wyraźnie spadnie rola subwencji i dotacji, czyli transferów z budżetu państwa (z 24 proc. do zaledwie 6 proc. całości dochodów miasta). Na strukturę dochodów, które miasto zaplanowało w projekcie budżetu na 2025 rok, składać się będą zatem: dochody własne (m.in. podatki i opłaty lokalne, dochody z mienia, wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej) - w kwocie 2,8 mld zł udział w podatkach PIT i CIT - w kwocie 5,4 mld zł (PIT: 4,9 mld zł; CIT: 510 mln zł) subwencje i dotacje - w kwocie 532 mln zł (w tym same subwencje: 115 mln zł) środki ze źródeł zagranicznych - w kwocie 59 mln zł. Podsumowując, nowy mechanizm finansowania samorządów - oparty na wpływach z PIT i CIT, z ograniczoną rolą subwencji - oraz rezygnacja z pobierania tzw. janosikowego oznaczają dla Krakowa realne korzyści. Już w 2025 roku na zmianie modelu finansowania miasto zyska 866 mln zł (w porównaniu z rokiem 2024).

Planowane wydatki

Projekt budżetu na 2025 rok zakłada wydatki ogółem na poziomie 9 676 229 810 zł. Jeśli porównamy je z planem uchwalonym na 1 stycznia 2024 r., różnica wynosi około 1 mld zł (co oznacza wzrost wydatków o 12 proc.). Należy jednak pamiętać, że realizacja budżetu to proces, który w ciągu roku podlega licznym zmianom - m.in. ze względu na mnogość okoliczności mających wpływ na jego przebieg, w tym uwarunkowań ekonomicznych niezależnych od samorządu (inflacja, wzrost cen energii itp.). Z tego względu osiągnięty na koniec roku poziom wydatków najczęściej różni się od za-

kładanego na starcie - według planu na 30 września aktualne wydatki miasta kształtują się na poziomie 9 427 422 178,09 zł.

Stała tendencja, jaką jest większy z roku na rok poziom wydatków miasta ogółem, to niemal w całości efekt systematycznie rosnących wydatków bieżących - czyli tej kategorii wydatków, które miasto ponosi, żeby zapewnić ciągłość oraz jakość zadań i usług wykonywanych na rzecz mieszkańców i całej wspólnoty lokalnej. W projekcie budżetu na 2025 rok nakłady te zaplanowano na poziomie 8 530 223 473 zł, z czego najwięcej miasto wyda na: edukację (ok. 39 proc., tj. 3,3 mld zł), transport i łączność (ok. 14 proc., tj. 1,2 mld zł), gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (ok. 9 proc., tj. 777 mln zł), administrację publiczną (ok. 7 proc., tj. 648 mln zł), pomoc społeczną (ok. 6 proc., tj. 516 mln zł), rodzinę (ok. 4,5 proc., tj. 373 mln zł), kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (ok. 4 proc., tj. 361 mln zł) i gospodarkę mieszkaniową (ok. 3 proc., tj. 236 mln zł). W każdej z wymienionych dziedzin nastąpi wzrost wydatków bieżących, choć jego tempo jest zróżnicowane - największy wzrost dotyczy edukacji i pomocy społecznej.

Inwestycje blisko mieszkańców

W 2025 roku miasto zamierza zrealizować program inwestycyjny na łączną kwotę 939 686 337 zł (dla porównania w planie uchwalonym na 1 stycznia 2024 r. przewidziano 924 021 271 zł). Zwiększy się m.in. pula środków inwestycyjnych, którymi samodzielnie mogą dysponować dzielnice - do swojej wyłącznej dyspozycji będą miały w sumie 19,6 mln zł (w ubiegłym roku było to 14 mln zł).

W strukturze wydatków inwestycyjnych uwzględniono wszystkie 12 dziedzin programowania. Największe środki zostaną jednak zaangażowane w obszarach mających bezpośredni wpływ na jakość życia w mieście, a są to: transport (32 proc.), pomoc, integracja społeczna i rodzina (12,5 proc.), ochrona i kształtowanie środowiska (11,5 proc.), oświata i wychowanie (10 proc.) oraz sport i rekreacja (7 proc.). W projekcie budżetu zaplanowano finansowanie dla inwestycji o różnej skali - ich wspólnym mianownikiem jest dążenie do zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Celem jest też wyrównanie dostępu do miejskiej infrastruktury (żłobki, przedszkola, szkoły, w tym hale sportowe, chodniki, ścieżki rowerowe, zieleń) w tych rejonach miasta, w których zdiagnozowano taką potrzebę.

W obszarze transportu nacisk położony zostanie na budowę i modernizację sieci dróg, w tym wykonanie ciągów pieszych i rowerowych, a także budowę węzłów przesiadkowych z parkingami P&R, montaż sygnalizacji świetlnych i doświetlenie przejść dla pieszych. Nowe chodniki pojawiają się m.in. przy ulicach Bogucianka, Bochenka, Tomickiego i Sołtysowskiej, Kantorowickiej, Sawy-Calińskiego, Bolesława Śmiałego. Ścieżki rowerowe zostaną poprowadzone wzdłuż ulic: Nawojki, Jancarza, południowej strony al. Pokoju, północnej strony ul. Brozka oraz na odcinku ul. Walego Sławka (pomiędzy skrzyżowaniami z ul. Kamińskiego i Puszkarską). Dzięki doświetleniu bezpieczniej będzie na przejściach dla pieszych m.in. przy ulicach Fredry, Bochenka i Teligi, a także w Bieńczykach. Zaplanowane zostały również środki na budowę linii tramwajowych i modernizację torowisk (KST ul. Meissnera - Mistrzejowice, KST os. Krowodrza Górka - Azory, przebudowa torów w ul. Starowiślniej i Straszewskie-

go). Zaplanowano również przedsięwzięcia związane z modernizacją oświetlenia publicznego (drogowego i parkowego), co w niedalekiej przyszłości przyniesie miastu wymierne oszczędności.

Drugim obszarem inwestycyjnym, który wyróżnia się ze względu na wielkość zaplanowanych środków, jest pomoc i integracja społeczna oraz rodzina. Miasto konsekwentnie dąży do rozbudowy i modernizacji infrastruktury społecznej - od budowy kolejnych żłobków po likwidację barier architektonicznych. W projekcie zaplanowano środki na budowę miejskich żłobków w kilkunastu nowych lokalizacjach (przy ul. Krzemionki, Działowskiego, Karaszewicza-Tokarszewskiego, Drożyska, Niebyłej, Jabłonkowskiej, Wróblowickiej, Księcia Józefa, Lubockiej, Wadowskiej, Rybitwy) oraz modernizację żłobka przy ul. Mazowieckiej oraz przebudowa żłobka na os. Willowym. W ramach programu likwidacja barier architektonicznych przeprowadzone zostaną prace modernizacyjne w budynkach użytkowanych m.in. przez II Liceum Ogólnokształcące, Centrum Młodzieży, Zespół Szkół Specjalnych nr 14, Zespół Szkół Mechanicznych nr 1, Zespół Szkół Geodezyjno-Drogowych i Gospodarki wodnej. Zaplanowani też środki na modernizację niektórych miejskich domów pomocy społecznej. Budowa parków, rozwój terenów zielonych, odwodnienie, zagospodarowanie wód opadowych, poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, wspieranie rozwoju OZE oraz innych przedsięwzięć niskoemisyjnych - to główne cele zadań, które realizowane będą w obszarze ochrona i kształtowanie środowiska. Wybrane przykłady to rewitalizacja parków Kurdwanów, Wyspiańskiego i przy Dworze Czeczów, budowa nowych parków (ul. Kurczaba, park Kolejowy, park Grzegórzecki, park rzeczny Tetmajera), przygotowanie zielonych terenów rekreacyjnych znanych jako Planty Podgórskie, a także odwodnienie parku Maćka i Doroty.

W budżecie zapewniono także finansowanie dla inwestycji w obszarze edukacji - m.in. na budowę trzech zespołów szkolno-przedszkolnych w najdynamiczniej rozwijających się rejonach Krakowa - tj. na Górcie Narodowej, Klinach i w Czyżynach. Plan inwestycyjny obejmuje także inne ważne zadania: rozbudowę Szkoły Podstawowej nr 124 (ul. Sucharskiego), dobudowę pawilonu przedszkolnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9 (ul. Prawocheńskiego), rozbudowę Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 8 (ul. Wrony), zakup lokalu w rejonie ul. Myśliwskiej na potrzeby klas I-III szkoły podstawowej, rozbudowę i przebudowę Szkoły Podstawowej nr 54 wraz z budynkiem Samorządowego Przedszkola nr 133 (ul. Tyniecka), rozbudowę Szkoły Podstawowej nr 62 (ul. Cwikłowa), rozbudowę Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 15 (ul. Grochowa), rozbudowę Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 14 (ul. Stawowa).

W obszarze sport i rekreacja sfinansowana zostanie budowa nowych obiektów sportowych oraz przyszkolnych hal gimnastycznych - powstaną m.in. kryte pływalnie w Szkole Podstawowej nr 129 (os. Na Stoku) oraz na terenie KS Clepardia (ul. Mackiewiczza), hala sportowa w Szkole Podstawowej nr 85 (os. Złotego Wieku) czy sala rehabilitacyjno-sportowa w Zespole Szkół Specjalnych nr 11 (al. Dygasińskiego).

Do druku przygotował: Marcin Pietrzyk

 **Kraków**

FESTIWAL TEATRÓW DLA DZIECI

19 stycznia – 1 lutego 2025
Nowohuckie Centrum Kultury



NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

organizator



partnerzy



65 LAT NA STOKU

Nowohucki nurt porwał inżynierów

Styczniowy jubileusz Zakładu Uzdatniania Wody Dłubnia to doskonała okazja, by przypomnieć historię jednego z czterech kluczowych filarów krakowskiego systemu zaopatrzenia miasta w dobrej jakości wodę pitną. 30 stycznia 2025 roku minie 65 lat od momentu, gdy zakład rozpoczął swoją działalność, zapewniając dostęp do wody dla szybko rozwijającej się Nowej Huty. Obecnie, w dobie zrównoważonego rozwoju, picie krakowskiej kranówki – nie tylko w najmłodszej dzielnicy Krakowa, to zdrowy, ale także ekologiczny wybór.

Jak to się zaczęło? Osiedle robotnicze i historia Zakładu Uzdatniania Wody Dłubnia

Budowa kombinatu hutniczego i dzielnicy Nowa Huta rozpoczęły się w czerwcu 1949 roku. W obliczu dynamicznego rozwoju tego przemysłowego giganta i osiedla robotniczego, kluczowym wyzwaniem było zapewnienie mieszkańcom dostępu do czystej wody. Początkowe rozwiązania jak ujęcie wody podziemnej na Wzgórzach Krzesławickich, szybko okazały się niewystarczające.

Od rzeki do kranu:

Woda w Nowej Hucie potrzebna od zaraz

Poszukiwania nowych źródeł wody zakończyły się wyborem rzeki Dłubni jako najlepszego rozwiązania. W latach 50. XX wieku Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Krakowie opracowało dokumentację techniczną ujęcia wody powierzchniowej oraz zakładu uzdatniania, który powstał na Wzgórzach Krzesławickich. Budowa obejmowała stworzenie skomplikowanej infrastruktury: ujęcia w Raciborowicach, rurociągów, pompowni oraz zakładu uzdatniania o wydajności 32 tys. m³ na dobę.

Zakład Uzdatniania Wody Dłubnia:

Inżynierowie nie bali się innowacji

Dokładnie 30 stycznia 1960 roku Zakład Uzdatniania Wody Dłubnia rozpoczął swoją działalność. Było to jedno z najważniejszych osiągnięć inżynierskich tamtych lat. Dzięki zakładowi udało się zaspokoić potrzeby wodne Nowej Huty i odciążać istniejące ujęcia wodne w Krakowie, które wcześniej musiały zaopatrywać również ten rejon.

Technologia uzdatniania:

Nowoczesność przez dekady

Zakład Uzdatniania Wody Dłubnia od początku wykorzystywał nowoczesne technologie uzdatniania, takie jak koagulacja, sedymentacja, filtracja pospieszna oraz dezynfekcja za pomocą chloru gazowego. Wszystko po to, by dostarczać mieszkańcom wysokiej jakości wodę pitną i użytkową.

Przez lata zakład przeszedł liczne modernizacje, które zwiększyły jego niezawodność i wydajność. Ważnym uzupełnieniem systemu wodociągowego były studnie głębinowe, które powstały na początku lat 50. Ubiegłego wieku. Dziś nadal odgrywają ważną rolę, dostarczając wysokiej jakości wodę podziemną, która wymaga jedynie prewencyjnej dezynfekcji.

Studnie głębinowe:

Dodatkowe źródło czystej wody dla Krakowa

Nie wszyscy wiedzą, że ważnym elementem krakowskiego systemu wodociągowego są studnie głębinowe zlokalizowane na dawnym lotnisku w Czyżynach. Powstały one w latach 50. XX wieku i do dziś dostarczają wodę o znakomitej jakości, która praktycznie nie wymaga uzdatniania poza prewencyjną dezynfekcją. Obecnie wydajność ujęcia z siedmiu studni głębinowych wynosi około 4500 m³ na dobę. Woda ta charakteryzuje się doskonałymi parametrami i stanowi ważne uzupełnienie dostaw wody dla Krakowa.

Krakowska kranówka:

Życiodajne pierwiastki w Twoim domu

Dziś mieszkańcy Krakowa mają dostęp do jednej z najlepszych jakościowo wód kranowych w Polsce. Woda ta jest bogata w minerały, takie jak: wapń, magnez, potas i sód – pierwiastki niezbędne do prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka, nazywane przez ekspertów „pierwiastkami życia”.

Porównanie zawartości substancji mineralnych w różnych rodzajach wody pokazuje, że krakowska kranówka z powodzeniem konkuruje z wodami butelkowanymi.



650

Woda mineralna
średniozmineralizowana



365

Krakowska
kranówka



322

Woda mineralna
niskoizmineralizowana



181

Woda
źródłana

Suma substancji mineralnych (mg/l)



Woda dostarczana przez Wodociągi Miasta Krakowa jest regularnie badana i uzdatniana, co gwarantuje jej bezpieczeństwo i wysoką jakość. Poza tym picie kranówki to nie tylko korzyści zdrowotne, ale także ważny krok w stronę ochrony środowiska.

Wybierając wodę z krakowskiego kranu:

- 👉 ograniczasz swój ślad węglowy – mniej plastiku oznacza mniejszą emisję CO₂
- 👉 zmniejszasz zużycie wody – produkcja wody butelkowanej pochłania ogromne ilości wody
- 👉 chronisz planetę – ograniczasz produkcję odpadów plastikowych

65 lat Zakładu Uzdatniania Wody Dłubnia: Zmieniamy się dla mieszkańców

Zakład Uzdatniania Wody Dłubnia przez 65 lat swojej działalności przeszedł liczne modernizacje i rozwijał się, by sprostać przepisom krajowym i unijnym oraz oczekiwaniom mieszkańców. Historia zakładu położonego na osiedlu Na Stoku jest nierozdzielnie związana z rozwojem Nowej Huty i Krakowa. Jubileusz zakładu to doskonała okazja, by docenić rolę ZUW Dłubnia, jaką odgrywał w zapewnieniu dostępu do dobrej wody.

Pamiętajmy, że kranówka, którą mamy na wyciągnięcie ręki, to zdrowy i ekologiczny wybór, który wpisuje się w ideę zrównoważonego rozwoju. Dlatego w obliczu wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi picie wody z kranu nabiera szczególnego znaczenia. To prosty, ale skuteczny sposób na ochronę środowiska i dbałość o zdrowie.

Chcesz wiedzieć więcej o Zakładzie Uzdatniania Wody Dłubnia? Zeskanuj kod QR i wejdź na naszą stronę internetową!



Jesteśmy z Wami. Każdego Dnia!



WODOCIĄGI
Miasta Krakowa



prostozkranu.krakow.pl

Młodzież, teatr... Kuźnia!

Kuźnia Ośrodka Kultury Norwida to od 50 lat centrum kulturalne Mistrzejowic. To miejsce, które od zawsze było pełne dzieci i młodzieży, która nieskrępowanie mogła oddawać się twórczości artystycznej.

Nieodłącznym elementem działań Kuźni zawsze był teatr. Przez instytucję przewinęło się wiele grup teatralnych – chociażby legendarny Teatrzyk Dziecięcy ABC, organizowano także Niedziele z bajką. Obecnie teatralną tradycję kontynuuje Paulina Strzoda w ramach Teatru Hej Ho! Niedawno odbyła się premiera spektaklu sensorycznego dla najmłodszych „Jamnikowa Kraina Snu”. Największą chlubą klubu ze Złotego Wieku 14 przez dekady była społeczność lokalna, która do dzisiaj aktywnie partycypuje w działaniach kulturalnych. Aktywności koncentrują się wokół każdej grupy wiekowej, lecz najbliższy czas stoi pod znakiem młodzieży. Styczeń w Kuźni kręci się właśnie wokół teatru. 23 stycznia 2025 roku odbędą się warsztaty z teatru cieni dla dzieci „Laboratorium światła”, które poprowadzą Paulina Strzoda oraz Magdalena Lis. Podczas warsztatów dzieci wykonają własnoręcznie figurki do zabawy w teatr cieni, będą uczyć się podstaw technik animacji i stworzą swój własny teatr. – Teatr cieni nauczy dzieci, jak za pomocą rąk, światła i cieni opowiadać fascynujące historie. Narracja, czy też umiejętność opowiadania, nie musi być zależna tylko od mowy i gestu. Chcemy pokazać, jak wspinałbym narzędziem ku

temu może być światło i cień – opowiada Paulina Strzoda, reżyserka i pedagogka teatru. Z kolei młodzież licealna będzie mogła odnaleźć się w krótkim projekcie teatralnym „Wstyd!”. To dwuczęściowe warsztaty teatralne, które odbędą się 27 i 29 stycznia. Podczas warsztatów w interdyscyplinarny sposób – a więc poprzez teatr, dźwięk, plastykę i poezję – uczestnicy i uczestniczki postarają się stworzyć wspólny performans. Wszystko to na podstawie rozważań, przeżyć i wniosków, do których zaprowadzą narzędzia filozoficzne. – Idąc w myśl współczesnej pedagogiki teatru chciałbym zaoferować młodzieży spotkanie z teatrem, gdzie najważniejszy jest człowiek. Mniej będzie istotny sam warsztat teatralny, nie czekam jedynie na przyszłych adeptów szkoły teatralnej. Chcę, żeby była to przestrzeń dla każdego młodego, który czuje, że potrzebuje wyrażać się poprzez sztukę. Stąd wyjście od pracy narzędziami filozoficznymi, aż do utworzenia performansu, który zaprezentujemy publiczności – opisuje Filip Komajda, animator, pedagog teatru pracujący w Kuźni, prowadzący warsztaty. – Zatem serdecznie zapraszamy do zapisów młodzież w wieku 15-19 lat, a wszystkich zainteresowanych efektem końcowym prac młodzieży na performansie kończący warsztaty, który odbędzie się 29 stycznia o godzinie 18:00 w Kuźni (os. Złotego Wieku 14, wstęp wolny).

Szczegółowe informacje:
www.okn.edu.pl

Kraków

OŚRODEK KULTURY NORWIDA

Wstyd!

Warsztaty teatralne dla młodzieży

cz I: 27.01.2025 | 10:00-14:00
cz II: 29.01.2025 | 14:00-18:00

**Zapisy: f.komajda@okn.edu.pl,
tel. 12 648 08 86**

**Kuźnia | Ośrodek Kultury Norwida
os. Złotego Wieku 14
31-616 Kraków**

**wstęp:
15 zł**

OŚRODEK KULTURY NORWIDA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA



Z NOTESU KIBICA

17.01 (piątek) – godz. 18, II liga krajowa siatkówki mężczyzn – grupa czwarta: Sparta – AT Jastrzębski Węgiel (hala Zespołu Szkół Ogólnokształcących Sportowych nr 2, os. Teatralne 35)

18.01 (sobota) – godz. 11, mecz piłki nożnej: Hutnik – Kalwarianka Kalwaria Zebrzydowska
18.01 (sb) – godz. 12, I Liga Małopolska siatkówki kobiet – grupa wiosna: Sparta – Sandecja Nowy Sącz (hala ZSOS nr 2, os. Teatralne 35)

18.01 (sb) – godz. 17, II liga krajowa siatkówki mężczyzn – grupa czwarta: Sparta – MKS Andrychów (hala ZSOS nr 2, os. Teatralne 35)

19.01 (niedziela) – godz. 17, II liga Liga Małopolska siatkówki mężczyzn: Sparta – Pogoń II Proszowice (hala ZSOS nr 2, os. Teatralne 35)

SPOD SIATKI

I Liga Małopolska mężczyzn. GKPS Gorlice – Hutnik 3-0 (25-20, 25-22, 25-22). Nie udało się siatkarzom z Nowej Huty powrócić do gry po świątecznej przerwie. Skutek jest taki, że spadli na czwarte miejsce (15 pkt), a rywale przed i za nimi mają mniej rozegranych spotkań. Może więc być gorzej. Na pierwszej pozycji znajduje się Volley Podegrodzie – 20 pkt.

I Liga Małopolska kobiet – grupa wiosna. Pogoń Proszowice – Sparta 1-3 (25-19, 26-28, 18-25, 7-25). Była to pierwsza kolejka tych rozgrywek z udziałem najlepszych drużyn obu grup II ligi z jesiennych zmagania, Sparty i Dalinu Myślenice. Siatkarki z Nowej Huty zaczęły w bardzo dobrym stylu i zajmują czwartą lokatę – 3 pkt.

II Liga Małopolska mężczyzn – grupa I: Pogoń Proszowice – Sparta 3-1 (21-25, 25-14, 25-23, 25-20), Sparta – Wawel Kraków 0-3 (12-25, 21-25, 20-25). Na czele tabeli znajduje się z kompletem punktów Wawel – 30, który do tej pory oddał ledwie dwa sety. Spartanie plasują się na szóstej pozycji – 10 pkt.

(dan)

GALA BĘDZIE TYDZIEŃ PÓŹNIEJ

Pięć lat temu największy klub sportowy Nowej Huty – Hutnik, obchodził jubileusz 70-lecia. Niestety, nie udało się wówczas przeprowadzić imprez „urodzinowych” ze względu na pandemię covidu, która kilka miesięcy wcześniej wybuchła w Chinach i błyskawicznie opanowała cały świat. W tym roku klub z Suchych Stawów świętować będzie jeszcze bardziej znaczącą rocznicę, czyli 75-lecie swego założenia. Stało się to 21 marca 1950 roku. I właśnie na piątek, 21 marca bieżącego roku, pierwotnie zaplanowana została uroczysta gala Hutnika, a chodzi o spółkę oraz Stowarzyszenie Nowy Hutnik 2010, bo te dwa podmioty

są ściśle powiązane i dla sympatyków stanowią właściwie jeden klub. Niestety, konieczna była zmiana terminu tego wydarzenia, które ma odbyć się w Hali Suche Stawy.

– Przenieśliśmy galę na sobotę, 22 marca – mówi prezes zarządu Hutnika sp. z o.o., Artur Trębacz – Dzień wcześniej odbędzie się bowiem spotkanie eliminacyjne reprezentacji Polski do piłkarskich mistrzostw świata 2026. Wśród zaproszonych przez nas są przedstawiciele krajowego związku, a w takiej sytuacji trudno byłoby im przyjechać do Nowej Huty. I zapewne z tego powodu mogłoby dotrzeć także mniej innych osób,

a my chcemy zgromadzić jak najszersze grono.

Przez te 75 lat w Hutniku działało przecież wiele sekcji. O futbolistach, pięściarzach, szczypiornistach, siatkarzach, koszykarkach czy koszykarzach wiele osób, nie tylko związanych z tym klubem, pamięta. Ale były przecież tak zapomniane sekcje jak kajakarska, kolarska, lekkoatletyczna, motorowa, szachowa, zapasnicza. W niektórych przypadkach trudno będzie jednak o ich przedstawicieli, chociaż klub stara się zaprosić jak najwięcej z nim przez te lata związanych.

– Poprosiliśmy byłych sportowców, szkoleniowców, działaczy,

którzy przecież utrzymują kontakty z innymi osobami ze swoich sekcji, o pomoc. Liczymy, że dzięki temu na gali rzeczywiście będzie szeroka reprezentacja środowiska naszego klubu – zaznacza prezes Trębacz.

W Hutniku myślą nie tylko o tym najważniejszym wydarzeniu z 22 marca. Chcieliby, aby odbyły się również inne imprezy, ale o nich jeszcze głośniej nie mówią. – Musimy zgromadzić fundusze, przecież wszystko kosztuje – podkreśla Artur Trębacz. – Liczymy na miasto i cały czas rozmawiamy z nim o wsparciu naszego jubileuszu i towarzyszącym mu wydarzeniom. (dan)

PRZYDALIBY SIĘ NAPASTNIK I SKRZYDŁOWY

Półtora miesiąca pozostało do wznowienia rozgrywek II ligi piłkarskiej, która w tym roku ruszy 1 marca. Wszystkie kluby już przygotowują się do wiosennych zmagania i tak też jest w Hutniku, który w sobotę, 18 stycznia, rozegra u siebie pierwszy sparing.

Podczas zajęć uwaga szkoleniowców, jak również szefów, skupiona jest nie tylko na zawodnikach, którzy w zespole są dłuższy czas, ale również na pretendujących nowych graczach. – Uczestniczy w nich spora grupa naszych młodych zawodników – podkreśla prezes Artur Trębacz. – Przyglądamy się im z uwagą, bo mamy w klubie uzdolnionych chłopaków i liczymy, że będą walczyli o miejsce w kadrze. Uważamy, że

mogą wypalić. Będziemy też testować kilku piłkarzy, których wypożyczył nasz skauting. Był wśród nich bramkostrzelny napastnik Mateusz Augustyniak z Żabkovi Żabki, ale znalazł się jednak na treningach Puszczy Niepołomice. Pojawił się za to ukraiński gracz, którego agent prowadzi naszego piłkarza, Jewhenija Bełyczca.

Hutnik potrzebuje bowiem zawodników na niektóre pozycje, w tej chwili przede wszystkim środkowego napastnika i skrzydłowego. Odeszli bowiem gracze mający duży wpływ na poczynania. O Michale Głogowskim, najlepszym strzelcu wiadomo było dawno. Przeniósł się Lechii Gdańsk, która do tej pory zapłaciła za ten transfer tylko jedną ratę. – Na kolejną

czekamy od prawie dwóch miesięcy – mówi prezes klubu. – Co tydzień wysyłamy do związku do Warszawy pismo, w którym kwota rośnie, bo doliczamy odsetki.

Nie będzie też już grającego z boku Denissa Rakelsa. Łotysz już pół roku temu chciał przenieść się najpierw do Podbeskidzia Bielsko-Biała, a potem do Zagłębia Sosnowiec. Nic z tego nie wyszło, ale niektórzy na Suchych Stawach mówili, że myślami jest poza Hutnikiem. W ubiegłym tygodniu trafił w końcu do Sosnowca. Jest to transfer definitywny. – Przeciwno nam nie zagra, w umowie jest spora kwota, którą musiałoby zapłacić Zagłębie – dopowiada prezes Trębacz.

Jak widać pieniądze są potrzebne,

ale w Hutniku nie szaleją z wydatkami i rozpatrują różne warianty. – Mamy w klubie na przykład najlepszego strzelca „ceeljotki”. Jest nim Igor Gałek (zdobył 20 bramek, a następny siedem mniej – dop.) – przypomina Artur Trębacz.

Raczej nie zanoszą się na zmiany w obronie, choć niektórzy zawodnicy mogą zostać wypożyczeni. – Mamy choćby siedmiu graczy, którzy mogliby występować na prawej stronie – mówi prezes Trębacz. – Jeśli chodzi z kolei o Daniela Hoyo-Kowalskiego, którym jakoby interesowała się włoska Salernitana z Serie B, to dla jest to fakt medialny. Do nas w tej sprawie nikt się nie zgłaszał.

(dan)

SZYKUJĄ SIĘ DO MISTRZOSTW JUNIORÓW

VOLLEY STRZELCE OPOLSKIE – SPARTA 3-0 (25-22, 25-21, 25-22)

SPARTA: Rutkowski, Żak, Kopeć, Słowik, Cichowski, Kolisnyk – Nowak (libero), Grzywacz, Sala, Słota, Kijowski.

Jesienne spotkanie tych drużyn zakończyło się bardzo szybkim zwycięstwem siatkarzy z województwa opolskiego – potrzebowali do tego niewiele ponad 60 minut – którzy przez kilka tygodni byli wówczas liderami tej grupy (teraz zajmują czwarte miejsce). Młoda ekipa z Nowej Huty zdobyła wtedy w swojej hali w trzech partiach tylko 38 punktów.

– Teraz spisaliśmy się o wiele lepiej i widać, że chłopaki lepiej się obecnie rozumieją i zaczynają się docierać. Dotrzymaliśmy gospodarzom kroku w każdym secie do stanu 20, ale potem górę brało ich większe doświadczenie. Niestety, lepsze występy nie zmieniają naszej pozycji i wiemy już, co nas czeka na koniec sezonu – zaznacza szkoleniowiec krakowian, Adam Fedorek.

Nie wydaje się bowiem, żeby Sparta utrzymała się w rozgrywkach II ligi krajowej, chociaż do

ich zakończenia pozostało siedem kolejek. Od lat jednak podkreślają w niej, iż głównym zadaniem jest szkolenie młodzieży – w tym zespole występują sami juniorzy i jego kadra zmienia się przed każdymi nowymi rozgrywkami – i awans do mistrzostw Polski juniorów. W ubiegłym roku zajęli w nich siatkarze z Nowej Huty piąte miejsce.

– Teraz szykujemy się do zakończenia rozgrywek w naszym województwie. W swojej grupie zajęliśmy pierwsze miejsce i przed nami finał małopolski, który odbędzie się w przyszły weekend w Nowym Sączu z udziałem sześciu drużyn. Liczymy na awans do rozgrywek ogólnopolskich – zaznacza trener Fedorek.

Dalej na prowadzeniu w czwartej grupie II ligi krajowej znajduje się MKS Andrychów – 37 pkt, który w najbliższą niedzielę przyjedzie do Nowej Huty na mecz ze Spartą. Zespół z os. Teatralnego pozostał ostatni – 3 pkt. W najbliższy weekend czekają go jednak dwa występy, gdyż podejmować będzie jeszcze w zaległym spotkaniu AT Jastrzębski Węgiel. (dan)

ĆWICZĄ W TURCJI

Piłkarze Puszczy Niepołomice przebywają obecnie na zgrupowaniu (w dniach 11-22 stycznia) w tureckiej miejscowości Side. Jest ich tam 28. W planie mają trzy sprawdziany, z czego dwa w tym tygodniu.

Zanim „Żubry” udały się w podróż – pierwotnie zamierzano wyjechać do Hiszpanii, ale pobyt w niej wychodził drożej – to rozegrały dwa sparingi.

Zaczęły z Cracovią na boisku w ośrodku w Rącznej, wygrywając 3-2 (3-1) po bramkach Mateusza Radeckiego, Artura Siemaszko i Jakuba Serafina. W tym meczu wystąpił już pozyskany z Widzewa Łódź skrzydłowy, 22-letni Antoni Klimek, z którym podpisano kontrakt do czerwca 2027 roku. Zagrał też jego rówieśnik Michalis Panagidis, Grek z Arisu Saloniki, mający za sobą występy w młodzieżówce swego kraju. Tego samego dnia, ale w Staniątkach, Puszcza pokonała 3-1 (2-0) słowacki Redfox Stara. Gole zdobyli Adrian Bielka, Mateusz Augustyniak, Hubert Tomalski. Wystąpiło w niej liczne grono testowanych zawodników w tym pomocnicy Bielka i Bartosz Bernatowicz (obaj ŁKS Łomża), Norbert Jaszczak (Tempo Białka, wychowanek

Krakusa Nowa Huta), powracający ze Skry Częstochowa Jakub Stec, Marcel Ziomańczuk (Chełmianka Chełm), Łukasz Ostrowski, Dżaba Pchakadze, Kacper Pieniążek (Cosmos Nowotaniec), napastnicy Augustyniak (Żabkovi Żabki), Przemysław Mycan (Lechia Zielona Góra), bramkarz Kacper Piechota (Watra Białka Tatrzańska, był już w Puszczy).

Z tego liczne grono sprawdzanych zawodników do Turcji poleciecieli Panagidis, Piechota i Stec. W samolocie znalazło się też miejsce m.in. dla młodych graczy niepołomiczan Adama Sendora, Krystiana Okoniewskiego i Kacpra Smoka. Na obozie jest również mołdawski stoper Artur Craciun, o którym mówiło się, iż może odejść, gdyż w czerwcu kończy mu się umowa. Zabrakło natomiast byłego piłkarza Hutnika, Patryka Kielisia.

Opuścił natomiast małopolski zespół pomocnik Michał Walski. Został wypożyczony do Stali Stalowa Wola do czerwca. To drugi piłkarz po Koreańczyku Jin-hyun Lee (powrócił do kraju, a wykupił go za 250 tys. euro, taka była kwota zawarta w jego umowie, mistrz Korei Płd.). (dan)

POLKI SIĘ NIE BADAJĄ!

Rozmowa z dr hab. n. med. Joanną Didkowską, kKierownikiem Zakładu Epidemiologii i Prewencji Pierwotnej Nowotworów oraz Krajowego Rejestru Nowotworów, Narodowy Instytut Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie

Zachorowania na raka to nie tylko narastający problem zdrowotny, ale także społeczny i ekonomiczny. Jakie miejsce w Krajowym Rejestrze Nowotworów zajmują nowotwory ginekologiczne?

Nowotwory to rzeczywiście problem wielowymiarowy, ponieważ dotyka nie tylko chorego, ale również całą rodzinę. Jest to szczególnie ważne w przypadku, gdy choruje kobieta. Niezależnie od wieku kobieta pełni bowiem wiele ról społecznych: jako matka, żona, babcia i jako pracownik. Jeśli chodzi o występowanie chorób nowotworowych u młodych i w średnim wieku kobiet to, niestety, obserwujemy więcej zachorowań niż w przypadku mężczyzn. Każdego roku notujemy około 13 tysięcy zachorowań na nowotwory ginekologiczne, co stanowi około 15 procent wszystkich zachorowań na choroby nowotworowe wśród kobiet. W ciągu ostatnich 20 lat ta liczba wzrosła o ponad 3 tysiące. To niepokojące dane. Mamy też około 7 tysięcy zgonów, co również stanowi około 15 procent zgonów z powodu chorób nowotworowych u kobiet.

Czym jest Krajowy Rejestr Nowotworów i jaką rolę pełni w systemie ochrony zdrowia?

Krajowy Rejestr Nowotworów jest dość wiekową instytucją, w tym roku obchodził swoje 70-lecie. Jesteśmy jedynym wiarygodnym źródłem danych epidemiologicznych, które są oparte na potwierdzonych badaniach histopatologicznych. Nie ma więc możliwości, aby zachorowań zgłoszono zbyt dużo lub zbyt mało. Dane z Krajowego Rejestru Nowotworów są podstawą do tworzenia polityki zdrowotnej państwa i podejmowania wszystkich decyzji z nią związanych. Jesteśmy też jedynym rejestrem medycznym, który co roku publikuje jawnie raporty epidemiologiczne. Uczestniczymy w wielu badaniach międzynarodowych, a nasze dane są bardzo wysoko oceniane przez międzynarodowe gremia, które podkreślają ich wiarygodność.

Od wielu już lat lekarze specjaliści podkreślają znaczenie wczesnego wykrywania nowotworów i przekonują pacjentki, że wcześniej wykryta choroba w wielu przypadkach może być

wyleczalna. Wrzesień jest Miesiącem Świadomości Nowotworów Ginekologicznych. Czy według Pani wiedza na ich temat ma wpływ na wczesne wykrywanie choroby?

Przewrotnie rzecz ujmując – na razie niewielki. Z badań dotyczących świadomości zdrowotnej wynika, że prawie wszystkie kobiety wiedzą, iż cytologia jest badaniem, które może je uchronić przed zachorowaniem na pełnoobjawowego raka szyjki macicy. Z drugiej strony, mamy bardzo niskie uczestnictwo kobiet w badaniach przesiewowych w kierunku wczesnego wykrycia tego raka. To oznacza, że nasze działania edukacyjne są po prostu nieskuteczne. Z kolei w przypadku raka trzonu macicy, który daje przecież bardzo charakterystyczne objawy, pacjentki potrafią długo zwlekać z wizytą u lekarza. Musimy znaleźć sposób by przekonać kobiety do korzystania z możliwości, jakie daje im system ochrony zdrowia! Przekaz musi być dostosowany do ich wieku, wykształcenia czy miejsca zamieszkania. Przed nami jeszcze wiele pracy.

Mówiąc o nowotworach ginekologicznych wymieniamy raka jajnika, raka szyjki macicy i raka trzonu macicy. Jakie są przyczyny zachorowalności i umieralności na te nowotwory? Jakie czynniki mają wpływ na ich rozwój?

Zacznijmy od raka szyjki macicy. W tym wypadku niewątpliwie czynnikiem ryzyka jest zakażenie wirusem HPV czyli brodawczaka ludzkiego. Jest to zakażenie przenoszone drogą płciową. Działaniem, które może pozwolić uniknąć tego zakażenia jest przede wszystkim barierowa antykoncepcja. Palenie tytoniu dodatkowo zwiększa ryzyko zakażenia. Mamy jednak wspaniałe narzędzie do zapobiegania tym zakażeniom: szczepienia przeciw wirusowi HPV. Dzięki nim w wielu krajach obserwujemy znaczący spadek zachorowalności i umieralności na raka szyjki macicy. Dobrym przykładem jest też Finlandia, która np. zaczęła badania przesiewowe na początku lat osiemdziesiątych i zachorowalność na raka szyjki macicy bardzo szybko zaczęła w tym kraju spadać. Polska w tamtym czasie miała podobne wartości wskaźników zachorowalności.

Dziś mamy, niestety, wyższe wskaźniki zachorowalności i wielokrotnie wyższe wskaźniki umieralności. Bo Polki się nie badają! Dlatego trzeba wciąż przypominać, że badanie cytologiczne ma zapobiec zgonom z powodu raka szyjki macicy, natomiast szczepienia zapobiegają zakażeniom HPV i tym samym zachorowaniom na raka szyjki macicy.

W raku jajnika od wielu lat obserwujemy stabilizację trendu, czyli mniej więcej stały poziom zachorowalności i umieralności. Etiologia tego nowotworu nie jest do końca poznana: obserwujemy występowanie rodzinne, większe ryzyko zachorowania mają osoby z pewnymi mutacjami w genach, a także te, u których występują niektóre zespoły mutacji genetycznych, na przykład zespół Lyncha. Czynniki, na które mamy wpływ, i które zmniejszają ryzyko zachorowania, to wielodzieciowość i antykoncepcja doustna. Bezdzietność i bezpłodność zwiększają ryzyko zachorowania na raka jajnika.

Trzeci z nowotworów, o których dzisiaj rozmawiamy to rak trzonu macicy.

Tutaj mamy do czynienia z bardzo dziwnym zjawiskiem. Z jednej strony, podobnie jak w całej Europie, to coraz wyższe wskaźniki zachorowalności, z drugiej strony obserwujemy również rosnący trend umieralności. Zupełnie odwrotnie niż w Europie Zachodniej! Ten wzrost umieralności w Polsce trwa mniej więcej od 10 lat i bardzo nas niepokoi, ponieważ wcześniej obserwowaliśmy tendencje spadkowe. Jeśli chodzi o czynniki ryzyka, to przede wszystkim należy wspomnieć o stylu życia: ocenia się, że otyłość odpowiada za 40% zachorowań na raka trzonu macicy. Trzeba podkreślić jednak, że pewne postawy zdrowotne istotne są dla zachorowania na większość nowotworów. Powinniśmy dbać o dietę, aktywność fizyczną i utrzymanie właściwej wagi ciała. Takie zachowania zmniejszają ryzyko zachorowania na wiele nowotworów, w tym także na nowotwory ginekologiczne.

Kolejnym, niezwykle ważnym tematem jest prewencja pierwotna i wtórna nowotworów ginekologicznych. Wiemy, jakie mamy możliwości, a jednak z nich nie korzystamy...

Żeby dobrze wszystko wytłumaczyć, trzeba przypomnieć, że prewencja pierwotna ma zapo-

biec zachorowaniu, natomiast prewencja wtórna zapobiega zgonom. W przypadku raka szyjki macicy mamy możliwość korzystania z obu form. Prewencją pierwotną jest szczepionka przeciwko wirusowi HPV, obecna w Polsce od 2006 roku. W Australii, gdzie jest ona dostępna dla chłopców i dziewcząt bezpłatnie od 2007 roku, już zaobserwowano efekty: liczba zachorowań na raka szyjki macicy znacząco spadła. Co istotne, dotyczy to także wczesnych postaci choroby, czyli zmniejszyła się liczba nieprawidłowych cytologii u młodych kobiet. Wydaje się, że posiadamy naprawdę znakomite narzędzie, które mogłoby doprowadzić do bardzo wyraźnego spadku zachorowań – i również zgonów – na raka szyjki macicy.

Od listopada ubiegłego roku w Polsce szczepionka przeciw HPV jest w Polsce częściowo refundowana. Z 50-procentowej dopłaty może skorzystać każdy, już od 9. roku życia, we wszystkich zarejestrowanych wskazaniach. To krok w dobrą stronę, prawda?

Oczywiście! Powszechna szczepionka przeciw HPV dla dziewcząt i chłopców od 9. roku życia spowodowałaby, że w ciągu 2-3 dekad nie mieliśmyby zachorowań na raka szyjki macicy. To jest jeden z celów Narodowej Strategii Onkologicznej. Konieczna jest także ogromna kampania informacyjna, która pozwoli społeczeństwu zrozumieć, że szczepionka przeciw HPV (podobnie jak cały system szczepień!) jest skuteczna i bezpieczna. Nie mam wątpliwości, że wprowadzenie powszechnego, bezpłatnego szczepienia przeciw HPV mogłoby przynieść dużo dobrego.

Poprosimy jeszcze o kilka słów na temat prewencji wtórnej. To ważne, gdyż od niej zależy, czy polskie kobiety będą żyły dłużej.

Prewencja wtórna to udział w badaniach przesiewowych. To właśnie one wykrywają wczesne postaci nowotworu. Mamy bezpłatny, skierowany do kobiet już od 25. roku życia, program badań przesiewowych w kierunku raka szyjki macicy. Raz na 3 lata można wykonać bezpłatnie cytologię, która pozwoli ocenić stan szyjki macicy i wykryć wczesne postaci choroby, nawet stany przedrakowe, zwane nowotworami nieinwazyjnymi.

Kobiety jednak niechętnie uczestniczą w tym programie...

Niestety. W Polsce w okresie pandemii uczestnictwo w programie badań przesiewowych spadło do 12%. Potrzebna jest więc kampania informacyjna, która przekona kobiety, że warto wykonywać te badania, ponieważ są one bardzo skuteczne. Jeszcze raz przypomnę Finlandię, gdzie spadek umieralności dokonał się właśnie za sprawą powszechnego uczestnictwa w badaniach przesiewowych w kierunku wczesnego wykrycia raka szyjki macicy.

Jeśli chodzi o prewencję pierwotną i wtórna to Europa nas, niestety, przegoniła. A jak sprawa wygląda z terapiami? Czy Polki mają dostęp do nowoczesnego leczenia nowotworów ginekologicznych?

Niestety, w Polsce mamy niższe wskaźniki przeżycia niż w krajach Europy Zachodniej i może to być związane właśnie z trudniejszym dostępem do nowoczesnego leczenia. Wydaje się, że konieczne są działania, które poprawią dostępność nowoczesnych leków, takich jak na przykład inhibitory PARP w leczeniu raka jajnika, czy też immunoterapia w raku trzonu macicy. Sytuacja powoli się poprawia, w wielu ośrodkach można już stosować inhibitory PARP, ale to nadal nie jest powszechne. Immunoterapia także, niestety, nie jest jeszcze w naszym kraju w pełni dostępna.

Wrzesień to Miesiąc Świadomości Nowotworów Ginekologicznych. Jakie jest Pani przesłanie na ten czas?

Zapelowałabym do wszystkich o to, by nie odkładać na później dbania o swoje zdrowie. Wiem, że kobiety są niezwykle zajęte, sama jestem mamą trójki dzieci, babcią czwórki wnucząt, pracuję zawodowo i też na wszystko brakuje mi czasu, ale naprawdę warto zainwestować w swoje zdrowie! W przeciwnym razie, gdy przychodzi choroba, zamiast pomagać swoim rodzinom, stajemy się dla nich obciążeniem. Warto tak postępować, żeby zapewnić sobie jak najdłuższe życie w pełnym zdrowiu. To są proste rzeczy: badanie cytologiczne raz na 3 lata i regularna kontrola u lekarza ginekologa.

Bardzo dziękujemy za rozmowę

(f, Stowarzyszenie Dziennikarze Dla Zdrowia)

ZIMA W MUZEUM

Choć niektórzy uważają, iż zimową porą w instytucjach kultury panuje zastój, marazm i oczekiwanie na nadejście wiosny, opinie te w żaden sposób nie przystają do rzeczywistości. Albowiem i w tym okresie organizowane są różnego typu aktywności, zachęcające do wyjścia z domu. Zresztą w Krakowie, który nie bez przyczyny nazywany jest stolicą kultury, na nudę nie można narzekać.

Już za pasem ferie i co niektórzy rodzice zastanawiają się w jaki sposób zagospodarować czas wolny swoim pociechom, tak aby zapewnić im ciekawe i twórcze zajęcia. Wprawdzie część dzieci wyjedzie na obozy i zimowiska, nie wszyscy jednak będą mogli skorzystać z tego typu atrakcji. Co zaś w przypadku, gdy dziecko zostanie w Krakowie?

W odpowiedzi na dylematy rodziców, związane z wolno-czasową aktywnością dziecka w czasie przerwy od nauki, krakowskie instytucje kultury i placówki oświatowo-wychowawcze przygotowały szereg interesujących warsztatów dla dzieci i młodzieży. Ich wybór zależy oczywiście od upodobań samego zainteresowanego.

Nowohucki Oddział Muzeum Archeologicznego w Krakowie także dołączył do innych centrów kultury przygotowując interesujące zajęcia zarówno dla osób indywidualnych, rodzin jak i dla grup zorganizowanych. Ich uczestnicy przeniosą się w czasie i będą mogli poznać barwny świat antyku i intrygujący okres średniowiecza. Warsztaty układania mozaiki umożliwią zapoznanie się z antyczną sztuką zdobienia powierzchni z wykorzystaniem różnobarwnych, małych kostek. Z kolei zajęcia rękopiśmienne odkryją świat średniowiecznych kopistów i

sztuki tworzenia manuskryptów.

Ponadto w okresie tegorocznych ferii, w sobotę 25. stycznia o godzinie 18:00, odbędzie się kameralny koncert muzyki klasycznej. W jego trakcie będzie można wysłuchać recitalu studentów Akademii Muzycznej w Krakowie. Młodzi muzycy z klasy kameralistyki, pod przewodnictwem prof. Pawła Sołeckiego, zagrają kompozycje znanych i cenionych twórców. Muzykowanie we wnętrzach zabytkowego obiektu to doskonały sposób na spędzenie wolnego czasu. Wstęp na niniejsze wydarzenie jest bezpłatny.

Nasza placówka, niezależnie od pory roku, otwarta jest również dla starszych odbiorców kultury. Od poniedziałku do piątku, w tzw. lamusie, można oglądać wystawy: stałą i czasową. Stała, związana z historią nowohuckich badań wykopaliskowych, prezentuje liczne odkrycia archeologiczne z terenów Nowej Huty. Czasowa, ukazuje bogactwo kolorów, form oraz ornamentyki oryginalnej i zarazem technologicznie niepowtarzalnej ceramiki pokuckiej. Niniejsza ekspozycja będzie czynna jedynie do połowy kwietnia.

Zima nie musi być nudna, nasze propozycje na pewno przypadną do gustu i dzieciom, i osobom starszym. W naszej placówce będziemy Was angażować w twórcze i plastyczne warsztaty, oprowadzania po wystawie i wspólne muzykowanie. Wszystko to odbędzie się w zabytkowych wnętrzach branickich dworów.

Zapraszamy do Oddziału Muzeum Archeologicznego w Krakowie, przy ul. Sasanek 2a (dwór w Branicach). Na wszystkich chętnych czekamy codziennie, w godzinach 9-14. Zgłoszenia na warsztaty przyjmujemy pod nr tel.: 12 640-80-60. Do zobaczenia!

Anna Kolasa

Z KRONIKI POLICYJNEJ

Ślubowanie nowoprzyjętych policjantów

10 stycznia br. w Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie odbyło się ślubowanie 129 nowo przyjętych do garnizonu małopolskiego funkcjonariuszy - w tym 41 kobiet. Policjanci zostali przyjęci do służby w dniu 30 grudnia 2024 roku. W siedzibie Muzeum Lotnictwa odbyła się uroczysta zbiórka, podczas której 129 funkcjonariuszy złożyło ślubowanie. W tej uroczystości młodym adeptom sztuki policyjnej towarzyszyli zaproszeni goście: m.in. Elżbieta Achinger - wicewojewoda małopolski, ks. Łukasz Michalczewski - kapelan małopolskiej Policji oraz kadra kierownicza małopolskiej Policji na czele z insp. Arturem Bednarkiem - komendantem wojewódzkim Policji w Krakowie.

Uroczystość rozpoczęła się od wprowadzenia sztandaru KWP w Krakowie i złożenia meldunku Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Krakowie insp. Arturowi Bednarkowi przez dowódcę uroczystości kom. Rafała Tobałę. Insp. Artur Bednarek odczytał słowa rotacji ślubowania, które powtarzali za nim adepci sztuki policyjnej. Następnie komendant powitał zgromadzonych na uroczystości gości i pogratulował nowo przyjętym funkcjonariuszom wyboru zawodu. Komendant podkreślił, że w wypowiedzianej rocie ślubowania zawarte jest ważne przesłanie: służby dla drugiego człowieka, nawet z narażeniem życia, które od tej chwili będzie im towarzyszyć przez lata pełnienia służby. Swoje słowa skierował również do rodzin nowo przyjętych funkcjonariuszy, prosząc o wsparcie dla swoich bliskich. Przemówienie zakończył słowami - służyć drugiemu człowiekowi to wielka sprawa. Kolejno głos zabrała wicewojewoda małopolski Elżbieta Achinger,

która w imieniu własnym jak i wojewody małopolskiego Krzysztofa Jana Kleczara pogratulowała nowo przyjętym funkcjonariuszom decyzji wstąpienia do służby. Życzyła ślubującym policjantom, aby służba dawała wiele szans rozwoju, awansu i docenienia. Aby po latach każdy mógł powiedzieć, że to była dobra decyzja na wybór życia zawodowego. Teraz adeptów czeka szkolenie zawodowe podstawowe w jednej z policyjnych szkół, gdzie będą zdobywać wiedzę teoretyczną i praktyczną m.in. z zakresu przepisów prawa czy taktyki i technik interwencji. Będą także doskonalić swoje umiejętności strzeleckie. Po zakończonym szkoleniu policjanci powrócą do swoich jednostek, gdzie będą pełnić codzienną służbę. 30 osób będzie służyć w Komendzie Wojewódzkiej Policji. Komenda Miejska Policji w Krakowie zyska 17 nowych funkcjonariuszy. 4 policjantów trafi do Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu, Miechowie, Myślenicach i Wadowicach, a 13 do Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie. Komenda Powiatowa Policji w Brzesku, Bochni i Suchej Beskidzkiej zyska po 2 nowych policjantów. 7 funkcjonariuszy trafi do Komendy Powiatowej Policji w Chrzanowie i Nowym Targu, 3 funkcjonariuszy do Komendy Powiatowej w Limanowej i Oświęcimiu. 5 policjantów zasili szeregi Komendy Powiatowej Policji w Olkuszu. 6 adeptów sztuki policyjnej trafi do Komendy Policji w Zakopanem, 15 do Komendy Powiatowej Policji w Krakowie, a 1 osoba zasili szeregi Komendy Powiatowej Policji w Dąbrowie Tarnowskiej. Dzisiaj ślubowali policjanci, którzy zostali przyjęci w szóstym terminie w 2024 roku. W bieżącym roku planowane jest 9 terminów przyjęć do służby w Policji. Małopolska Policja cały czas rekrutuje i zachęca do składania podań! (mp)

NA STRAŻY MIASTA

- Po południu strażnicy w trakcie patrolowania os. Bohaterów Września zauważyli osoby pochylające się nad starszym mężczyzną leżącym na chodniku. Gdy podjechali bliżej, by sprawdzić, co się stało, okazało się, że 90-latek chwilę wcześniej przewrócił się i w wyniku upadku złamał nos oraz rozciął łuk brwiowy. Strażnicy udzielili mu pierwszej pomocy i wezwali na miejsce pogotowie. W trakcie oczekiwania na przyjazd ratowników ustalili numer telefonu do jego żony, a następnie skontaktowali się z nią, informując o zdarzeniu. Chwilę później zespół ratownictwa medycznego podjął decyzję o zabranii mężczyzny do szpitala w celu dalszej diagnostyki.

- Intensywne opady śniegu nad Krakowem. Według danych meteorologicznych przez cały weekend były opady śniegu - w sobotę od godziny 16.00 oraz w niedzielę, 12 stycznia. Przyrost pokrywy śnieżnej szacuje się na około 20 cm. Opadom towarzyszyły zamiecie śnieżne oraz wiatr o prędkości do 35 km/h, z porywami osiągającymi nawet 60 km/h.

Prosimy o zachowanie ostrożności, szczególnie w trosce o osoby starsze. Mieszkańcy mogą zgłaszać informacje o oblodzeniach oraz potrzebie odśnieżenia pod adres e-mail: interwencje24h@mpo.krakow.pl lub telefonicznie: 12 646 23 61.

- Krakowscy dzielnicowi i strażnicy miejscy wspólnie patrolują miasto, by pomóc osobom dotkniętym kryzysem bezdomności. Sprawdzają m.in. pustostany, dworce, parki i prowizoryczne obozowiska. W ramach prowadzonych działań „Bezdomni zimą” dzielnicowi z Komisarzatu Policji IV oraz Komisarzatu VI wspólnie z funkcjonariuszami Straży Miejskiej regularnie patrolują miejsca, takie jak pustostany, parki, dworce, czy prowizoryczne obozowiska, w których najczęściej przebywają osoby bezdomne. Funkcjonariusze prowadzą rozmowy z osobami dotkniętymi kryzysem bezdomności, zwracając uwagę na ryzyko wychłodzenia organizmu, hipotermii i innych zagrożeń zdrowotnych. Mundurowi przekazują osobom bezdomnym informacje o dostępnych miejscach noclegowych, ośrodkach pomocy społecznej oraz innych instytucjach, które mogą zapewnić im niezbędne wsparcie - podaje policja, dodając, że służby starają się przekonać osoby bezdomne do skorzystania z oferowanej pomocy, podkreślając korzyści płynące z pobytu w bezpiecznym miejscu. Celem działań jest nie tylko zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym kryzysem bezdomności, ale także zmotywowanie ich do podjęcia działań zmierzających do poprawy swojej sytuacji życiowej - podkreślają mundurowi.

I apelują do wszystkich o przekazywanie telefonicznej, czy e-mailowej informacji do najbliższej jednostki policji o osobach bezdomnych, które w czasie niskich temperatur będą przebywać w miejscach, w których ich życie i zdrowie może zostać narażone przez zamarznięcie. Możliwość zgłoszenia policji, że ktoś potrzebuje pomocy i wsparcia, istnieje również za pośrednictwem internetowej Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa - <https://mapy.geoportal.gov.pl>. Na „mapie” należy zaznaczyć zagrożenie z kategorii „bezdomność”, określając miejsce jego występowania. Można również dodać opis, precyzując nasze informacje, które policjanci następnie zweryfikują, sprawdzając wskazane miejsca. Jak jednak zaznacza policja, jeśli ktoś potrzebuje natychmiastowej pomocy, należy działać szybko, dzwoniąc pod numer alarmowy 112. (mp)

Koncert zimowy w Branickim Dworze

25 stycznia 2025 o godz. 18:00

wystąpią studenci

Akademii Muzycznej

im. K. Pendereckiego w Krakowie z klasy kameralistyki

prof. dr hab. Pawła Sołeckiego

w Krakowie

INFORMATOR NOWOHUCKI

SLUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

- Pogotowie Ratunkowe: 999
- Toksykologia: 12 411 99-99
- Straż Pożarna: 998
- Policja: 997
- Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910, os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
- Straż Miejska: 986
- Pogotowie gazowe: 992
- Pogotowie dźwigowe: 12 644-23-08
- Pogotowie c.o.: 12 644-38-46
- Wodociągi: 12 648-28-61
- Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz): 12 644-19-69, 12 643-27-43.
- Pogotowie elektryczne dla os. Oświecienia: 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
- Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin: 12 411-60-44.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

- Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1: tel. 12 64-68-792.
- NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66: tel. 12 357-52-48.

DYŻURY APTEK

- Apteka Gemini - godziny otwarcia 7-20 i w sobotę 8-16, os. Kazimierzowskie 30, 31-844 Kraków; tel. 571-601-679;
- Apteka DOZ, czynna całą dobę, os. Centrum A, bl. 3, tel. 800 110 110.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

- Gabinet kardiologiczny, lek. med. Krzysztof Ideć, os. Hutnicze 10/3. Rejestracja: 12 357-36-12
- Kompleksowe leczenie stomatologiczne: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1., Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.-pt. 9.00-19.00. www.bjb.net.pl
- Pracownia USG - lek. med. B. Stępień - os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00-16.00 oraz środa i piątek 9.00-12.00.
- Naprawa protez zębowych, wzmacnianie metalem: tel. 608-205-981

USŁUGI RÓŻNE

- Telewizor, anteny: tel. 12-640-00-42, 609 586 881.
- Usługi szklarskie, oprawa obrazów, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu). Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.
- Przechowalnia rowerów i opon (z możliwością przeglądu, całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3. Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
- Salon fryzjerski „Dorota” (damski, męski, dzieci). Pl. Targowy „Piast”, paw. 26, 27. Tel. 506-529-863.
- Zakład pieczętkarsko-grawerski, Adam Sroka, przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A. Tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl
- Rowery - sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram. FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.
- Montaż anten, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta, tel. 12 640-00-41, 609-586-881.
- Fundacja Więcej Serca. Usługi księgowo - pełny zakres - ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15B, lok. 2, tel. 503-602-661.
- Biuro turystyczne Cerro Torre Szkoła Górską. Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych. Al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl
- Wyroby złote i srebrne. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta. Bięczycki pl. Targowy 5, tel. 12 685-53-80.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

- Firma Autokomputer, Janina Walasek. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. ul. Makuszyńskiego 9B, tel. 12 644-18-80, 12 684-19-00 (01, 02), pon.-pt. 8.00-18.00. www.stacja-au-

tokomputer.pl E-mail: autokomputer@op.pl.

- Automyjnia i studio detailingu „Splasz”. Mycie ręczne. Całodobowy parking. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39.
- Złomowanie samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport, tel. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWIACIARNIE

- Kwaciarnia „KALINA”, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8-19, w soboty 8-17, w niedziele 9-15. Zamówienia z dostawą do domu. Tel. 12 644-33-36.
- Kwaciarnia „Cupido”, Czynna: pon.-sob. 6.00-19.00, niedziela 9.00-16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązanki okolicznościowe, bukiety. Pl. Targowy Bięczyce 6, tel. 641-46-35.

NIEDZIELNE MSZE ŚWIĘTE

- Bazylika w Mogile: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00.
- Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.
- Szklane Domy: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 17.00, 19.00, 20.30.
- Arka Pana: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 17.30, 19.00.
- Czyżyny: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.
- Dywizjonu 303: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.15.
- Mistrzejowice: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 17.00, 19.00.
- Kalinowe: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00.
- Wzgórze Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 19.00.
- Boh. Września: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30, 18.00, 19.30.
- ul. Bulwarowa: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00, 20.00.
- Teatralne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00, 19.30.
- Krzesławice: sobota 17.00, niedziela 9.30.
- Pleszów: 7.30, 11.30.
- Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV - 18.00.
- Ruszcza: 7.00, 9.00, 11.00, 16.00.
- Górka Kościelnicka: 7.00, 12.00.
- Kościelniki: 10.30, 18.30.
- Wolica: 9.00, 18.00.
- Lubocza: 8.00, 10.30, 17.00.

OGŁOSZENIA DROBNE

ANTEN montaż, naprawa telewizorów u klienta. Tel. (12) 640-00-42, 609-586-881.

HYDRAULIKA. Elektryka. 516-875-304.

RTV - telewizory - anteny - serwis profesjonalny od 1985 Tel. 609-719-072.

TAPICER. 784-906-675.

REKLAMA



OTWARTE W KAŻDĄ NIEDZIELĘ

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY HURT, DETAL HALA I, HALA II

UL. KRZYWDA 1, 30-710 KRAKÓW

Do wynajęcia lokale handlowe - tel. 602-15-30-88, 12 307-11-20

ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.
„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej”
Paulo Coelho

- ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
- ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
- cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
- cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11

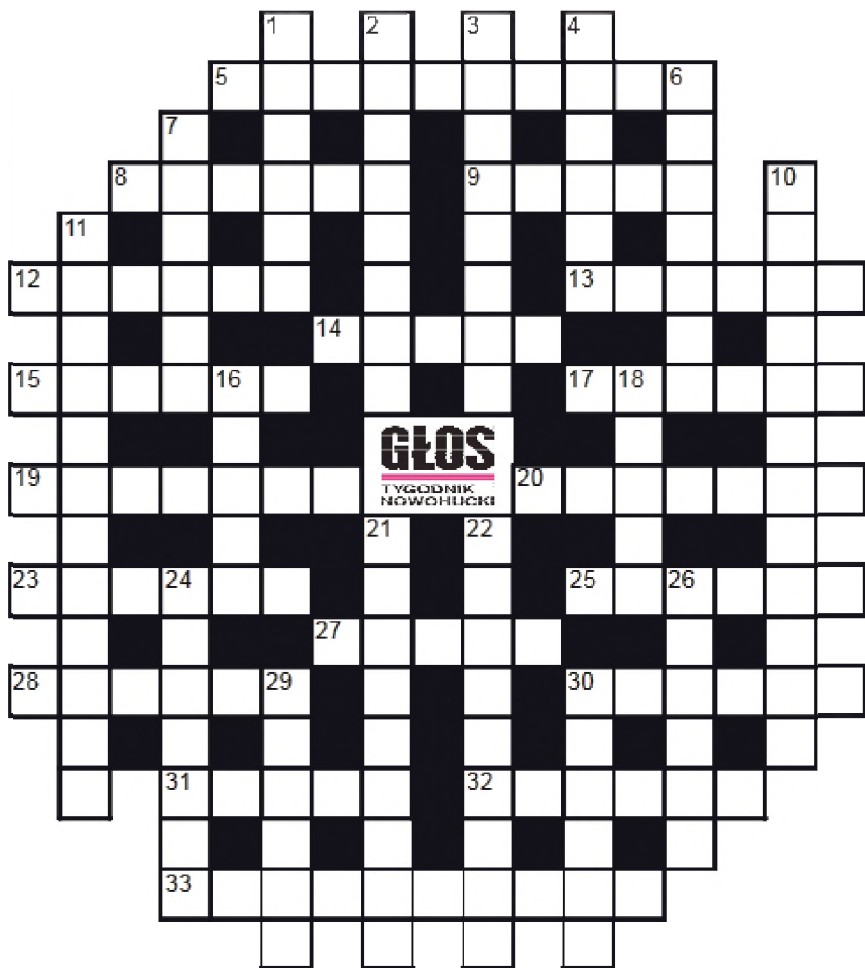
Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA B. KWIECIŃSKA
www.cordia.com.pl
os. Na Skarpie 24 os. Uroczę 5
12 644-87-75, 512-179-466
KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO - CAŁODOBOWO

Ś. P. Ewa KWATERCZAK
Najukochańsza Córka, Kuzynka, Siostrzenica,
Chrzestna Matka i Ciocia
Przeżywszy lat 64, po krótkiej a ciężkiej chorobie,
opatrzona św. Sakramentami odeszła od nas na
zawsze dnia 9 stycznia 2025 roku.
Msza św. żałobna przy Zmarłej odprawiona zostanie
w piątek dnia 17 stycznia 2025 roku o godz. 9:00 w kaplicy
na Cmentarzu Podgórskim, po czym nastąpi odprowa-
dzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku, o czym
zawiadamia pogrążona w głębokim smutku
Mama z Rodziną

POZIOMO: 5. medyczne wżernikowanie, 8. imperator, 9. kwiat wodny, 12. trzecia rzeka świata, 13. wybitne uzdolnienie, 14. nogi zająca, 15. duch bojowy, 17. sedno sprawy, 19. dekoracyjny arras, 20. prażona kukurydza, 23. Meryl, wybitna aktorka amerykańska, 25. makler giełdowy, 27. dotacja na badania, 28. lewy dopływ Oki, 30. faza księżycy, 31. zły duch, 32. pomó-wienie, 33. sentencja, aforyzm, porzekadło.
PIONOWO: 1. kroniki, 2. niepełny dowód przestępstwa, 3. ostatni komendant główny Armii Krajowej, 4. rośnie w miarę jedzenia, 6. byt doskonały, 7. kraj Flamandów i Walonów, 10. zboczenie, perwersja, 11. panowanie nad sobą, 16. niewinne kwiaty, 18. myli się tylko raz, 21. miasto nad rzeką Ebro, 22. specjalista od ptaków, 24. bóg sztuki lekarskiej, 26. polowanie z nagonką, 29. krańcowa wstrzeźliwość, 30. monument.



Rozwiązanie krzyżówki nr 1:

POZIOMO: 6. bestseller, 9. kolano, 10. Rzecki, 12. furia, 13. glista, 14. hołota, 18. Bagatela, 19. Grębałów, 20. brojlery, 22. manifest, 25. czyrak, 29. bilion, 30. hiena, 31. amisz, 32. marker, 33. współautor.
PIONOWO: 1. dekada, 2. strofa, 3. Belgrad, 4. iloraz, 5. orzech, 7. Polska, 8. Skalka, 11. Alcatraz, 15. trójskok, 16. alarm, 17. orkan, 21. jarmzo, 23. folder, 24. wiertło, 26. Kosowo, 27. Cheops, 28. bambus, 29. Bartok.

Wymiana czy zwrot pieniędzy?

Czy zgodnie z prawem sprzedawca może nie wymienić mebli z wadami fabrycznymi na nowe, pozbawione wad, a jedynie zaproponować zwrot pieniędzy? W małym sklepie meblowym wybrałam i zakupiłam sofę dostarczoną w dwóch paczkach. Po zmontowaniu uwidoczniły się wady. Producent je lekceważy, twierdząc, że albo biore, co dają, albo zwróci pieniądze i zabierze mebel. W jaki sposób mogę wyegzekwować od producenta, aby wymienić mebel na pozbawiony wad? Czy muszę zgodzić się na zwrot pieniędzy?

Może Pan skorzystać względem sprzedawcy z uprawnień z tytułu rękojmi za wady rzeczy. Wedle art. 561 par. 1 Kodeksu cywilnego jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może żądać wymiany rzeczy na wolną od wad albo usunięcia wady, a sprzedawca jest obowiązany wymienić rzecz wadliwą na wolną od wad lub usunąć wadę w rozsądnym czasie bez nadmiernych niedogodności dla kupującego (par. 2). Na podstawie jednak art. 561 par. 3 k.c. sprzedawca może odmówić zadośćuczynienia żądaniu kupującego, jeżeli doprowadzenie do zgodności z umową rzeczy wadliwej w sposób wybrany przez kupującego jest niemożliwe albo w porównaniu z drugim możliwym sposobem doprowadzenia do zgodności z umową wymagałoby nadmiernych kosztów. „Nadmierne niedogodności” to takie, które nie są zwykłe i niezbędne do poniesienia przez sprzedawcę w związku z wymianą rzeczy lub usunięciem jej wady. Z kolei art. 560 par. 1 k.c. mówi: Jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązkowi wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady. W pierwszej kolejności zatem ma Pan prawo żądać wymiany sofy na wolną od wad, albo jej naprawy (i dochodzić ich również na drodze sądowej), a sprzedawca ma obowiązek uczynić zadość żądaniu, chyba że odmówi, wskazując zasadnie, że np. wymiana jest niemożliwa, gdyż takich sof już nie ma, a usunięcie wady wiązałoby się z nadmiernym kosztem (np. kosztowałoby tyle, co cała nowa sofa). Gdy sprzedawca ma podstawy do odmowy, wtedy może Pan albo złożyć oświadczenie o odstąpieniu od umowy (i zażądać zwrotu ceny – czyli jest to rozwiązanie, którego chce teraz druga strona), albo o obniżeniu ceny. (sp)

AFRYKA DZIKA

Zapraszamy do oglądania 813 odcinka Nowohuckiej Kroniki Filmowej. Ponieważ za oknami jest zimno, ciemno i ponuro, zabierzemy widzów do Ugandy. To właśnie tam dwóch mieszkańców Nowej Huty pojechało, aby nieść pomoc. Sebastian Jagielski i Jarosław Urbaniec zorganizowali zbiórkę pieniędzy i darów, które zostały przekazane dzieciom z sierocińca w Ugandzie. Pośród egzotycznych okoliczności przyrody opowiedzą o wyprawie, swoich motywacjach i planach na przyszłość. Pokażą nam, jaki to inny świat. Do oglądania 813 odcinka NKF zapraszamy do Kina Sfinks od piątku 17 stycznia oraz w poniedziałek 20 stycznia na antenie TVP Kraków **Fot. magiczny Kraków**



BĘDZIE DROŻEJ

Obecnej władzy można wiele zarzucić, w tym przede wszystkim łamanie prawa, lekceważenie konstytucji, odebranie subwencji dla Prawa i Sprawiedliwości i tym samym pozbawianie opozycji możliwości równego startu w wyborach prezydenckich i parlamentarnych. Można dziś rządzących oskarżyć o celowe obniżanie poziomu wykształcenia polskiej młodzieży, o plany deprawacji i wynarodowienia młodych ludzi. W tej sprawie odbył się w niedzielę na Rynku w Krakowie protest z udziałem paru tysięcy przeciwników obecnej władzy. Można wreszcie zarzucić rządowi Tuska zahamowanie rozwoju gospodarczego Polski i działanie na rzecz interesu Niemiec. To wszystko są poważne zarzuty i gdy obecna władza przegra wybory (oby jak najszybciej), dzisiejsze łamanie prawa będzie podstawą do odpowiedzialności konstytucyjnej i karnej. Dziś jednak większość z nas żyje z dala od politycznych szaleństw rządzącej koalicji, a codzienną troską staje się drożyzna, która bezlitośnie pożera nasze dochody. Niepokój jest tym większy, że drożeje wszystko, co jest nam niezbędne do życia, a najbliższy rok zapowiada pogorszenie sytuacji. Rząd Tuska nie tylko nie jest w stanie temu zaradzić, ale beztrzęsio przygląda się wzrostowi cen licząc, że zwolennicy Platformy i partyjek, które ją wspierają, wytrzymają jeszcze trochę, aż opozycja zostanie zlikwidowana i nie będzie alternatywy dla ekipy, która dorwała się do władzy. Tymczasem ceny podstawowych produktów wzrastają z miesiąca na miesiąc, a wiosna przyniesie tylko pogorszenie sytuacji. Obecnie wzrost cen już przysparza o zawrót głowy: masło o 100 % w górę, mleko o 40 %, jajka o 37 %, ser żółty o 20 %, a np. filety z piersi kurczaka o 20 %. Zniesienie zerowej stawki VAT na produkty spożywcze, obowiązującej za czasów PiS, od razu spowodowało wzrost cen, a do tego doszła niekompetencja i pazerstwo na stanowiska obecnej ekipy. Rząd spotyka się co tydzień, ale nie ma żadnego pomysłu na poprawę sytuacji, a ministrowie bezradnie rozkładają ręce. Rosną ceny warzyw i owoców, np. pomidory podrożały o 50 %, rośliny protestują, a rząd reaguje planem stopniowej likwidacji polskiego rolnictwa i zastąpienia jego produktów żywnością z Ameryki Południowej. Ta żywność będzie trochę tańsza, chociaż dużo gorszej jakości, jednak tańsza tylko na początku, bo zagraniczni producenci będą mogli do woli podnosić swoje ceny. Żywność drożeje systematycznie, a prognozy na nowy rok zapowiadają wzrost cen mięsa (zwłaszcza wołowiny i drobiu), mąki, pieczywa, owoców i warzyw. Z pewnością wzrośnie cena kawy, a podniesienie akcyzy na papierosy i alkohol spowoduje, że i za te produkty zapłacimy dużo więcej. A przecież żywność to nie wszystko co drożeje. Już droższy jest gaz o 30 %, i prąd o 30 %. Zapowiedzi nowych cen są wprost alarmujące, nawet jeżeli ekipa Tuska przytrzyma je na tym i tak już wyższym poziomie do maja, licząc, że dzięki temu wygra wybory prezydenckie, to od lata zacznie się lawina nowych podwyżek. Właściciele samochodów widzą jak o 30 % podrożało ubezpieczenie OC, wszyscy widzimy ceny benzyny, a także ceny wszelkich usług. Do tego wszystkiego rośnie inflacja, a np. rewaloryzacja emerytur została sprowadzona do śmiesznych stawek, które pamiętamy z czasów poprzednich rządów Tuska. Tylko czekać, jak zlikwidują trzynastą i czternastą emeryturę. Sytuacja pogarsza się z każdym miesiącem i dopóki nie pozbedziemy się rządu oszustów, to na poprawę nie ma co liczyć. Na szczęście w maju mamy szansę uczynić pierwszy krok ku poprawie i szczęśliwie doprowadzić do zwycięstwa Karola Nawrockiego w wyborach prezydenckich.

NIC O NAS BEZ NAS

Ostatnio otrzymałem od kilku Czytelników sygnały, że moje publikacje w tej rubryce odbiegają od lokalnych spraw, jak przystało na ten typ gazety, w której publikuję swoje felietony. Wypadałoby podziękować za uwagi Czytelników, które powinny mnie sprowadzić na dobrą drogę. Jednak pozwolę się nie zgodzić z moimi interlokutorami. Felieton „Sprawy duże i małe” zresztą odziedziczony w sensie winiety (nadtytułu) po Bruno Miecugowie, który ukazywał się przed laty w „Głosie Nowej Huty” nie koniecznie był lokalny. Nie ukrywam, że ten legendarny redaktor „Dziennika Polskiego” był i jest dla mnie wzorem felietonisty, dlatego staram się choć trochę naśladować. Spędziłem nawet nieco czasu w tym dzienniku czytelnikowskim i mogłem Go bliżej poznać. Zresztą mimo PRL-owskich czasów „Dziennik Polski” wówczas był potężną i opiniotwórczą gazetą. Publikowały w nim tuzi ówczesnego dziennikarstwa. Wychodził w nakładzie ponad 200 - tysięcznym w piątki, kiedy na ostatniej stronie pisywał swoje felietony Bruno Miecugow. Gdy w połowie lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku musiałem odejść z „DP”, nie ze swojej woli, do „Głosu Nowej Huty”, Bruno w nagrodę uroczystie przekazał mi winięty swojego felietonu i staram się kontynuować idee, które mi ten znakomity dziennikarz przekazał. Felieton powinien przede wszystkim przekazywać Czytelnikom subiektywne widzenie autora, otaczającego świata. Dzięki temu jest niepowtarzalną formą jego widzenia. Owszem winieta jest w jakiejś mierze informacją o rzeczywistości, którą autor porusza w swoich felietonach. Ja staram się to czynić w swoich felietonach, bo poruszam w nich zarówno sprawy duże, ale próbuję odnieść je do spraw, które nas dotyczą bezpośrednio i dla wielu osób są małe, ale istotne. Znam natomiast felietonistów, którzy ani słowem nie nawiązują do winiety pod którą piszą. W dzisiejszym numerze „GTN” omawiamy budżet miasta Krakowa na rok 2025 widziany oczami tych którzy go przygotowali. To duża sprawa dla mieszkańców naszego miasta, bo określa rozwój naszej aglomeracji w najbliższych latach. Jednak dotyczy on także naszych małych indywidualnych spraw. Przecież każdy korzysta w jakiejś mierze z różnych usług, które oferuje mu miasto, w którym żyje, począwszy od komunikacji, a skończywszy na pomocy społecznej. Nie wchodząc w szczegóły tego ważnego dokumentu, odsyłam do naszej publikacji, jednak chciałbym wskazać na ważne kierunki w nim zawarte. Chodzi o wzmacnianie tkanki społecznej poprzez zwiększanie środków na potrzeby rad dzielnic, wsparcie finansowe Rady Krakowskich Seniorów i Młodzieżowej Rady Miasta, czy rozwiązania typu smart usprawniające zarządzanie miastem. Powołanie pełnomocnika prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych ma zwiększyć ich znaczenie i doprowadzić do większego udziału w podejmowaniu ważnych decyzji dla mieszkańców. To jest najlepsza droga do realizacji założenia „Nic o nas bez nas”. Każda władza podejmująca decyzje dotyczące ludzi powinna mieć wiedzę o ich potrzebach. Najlepszą metodą jest konsultacja społeczna, która pozwala poznać te potrzeby i oczekiwania społeczne. Nie ma lepszej metody jak wzmacnianie tkanki społecznej i liczenie się z opiniami ludzi bezpośrednio, bądź organizacji ich reprezentujących. I ten element zauważyłem w programie prezydenta M. Krakowa Aleksandra Myszalskiego i Jego ekipy. Mało tego prezydent zapowiada zwiększanie środków na ten cel w przyszłości. Teraz tylko oczekujemy realizacji zapowiedzi zawartych w tym programowym dokumencie rozwoju Krakowa na rok 2025.

BĘDZIE DROŻEJ

Już wiadomo, że uruchomiony w roku 2022 przez Wody Polskie program „Nasze Łowiska” został zakończony przez nowe władze Wód Polskich. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oficjalnie poinformowały o zakończeniu z końcem 2024 roku programu „Nasze Łowiska”. Program ten pozwalał na amatorski połów ryb na podstawie jednej opłaty w wybranych obwodach rybackich, w których gospodarkę rybacką prowadziły, jako właściciel, wspomniane Wody Polskie. Program przestał obowiązywać na mocy zarządzenia nowego prezesa PGW Wody Polskie.

Od 1 stycznia 2025 r. wędkowanie w obwodach objętych wcześniej programem „Nasze Łowiska” jest możliwe na podstawie zezwoleń wydawanych przez poszczególne Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej. Zezwolenia te będą uprawniały do połowu ryb na wędkę wyłącznie na obszarze ich działania we wskazanych obwodach rybackich.

W ubiegłym roku lista łowisk objęta programem liczyła 130 pozycji, a jednolita roczna opłata za prawo do wędkowania na nich wynosiła 250 zł. Wraz z wygasaniem umów dzierżawy określonych wód przez Zarządy Okręgów Polskiego Związku Wędkarskiego wody te miały przechodzić pod gospodarkę PGW Wody Polskie. W ten sposób Wody Polskie miały w najbliższych latach stać się gospodarzem większości polskich rzek, jezior i zbiorników zaporowych. By mieć prawo do wędkowania w tych wszystkich wodach należałoby wykupić roczną opłatę w wysokości 250 zł (oczywiście, gdyby wysokość opłaty pozostała na dotychczasowym poziomie). Takie informacje przekazywały dziennikarzom poprzednie władze Wód Polskich. Chodziło o to, by wędkarstwo, uczące szacunku do przyrody było dostępnym dla przeciętnego Polaka. By było to hobby, które mogłoby być realizowane także przez niezamożne rodziny. By tą pasją zarażać także ludzi młodych.

Ale wszystko się zmieniło po przejściu w naszym kraju władzy przez obecnie rządzących. I jak widać zmieniła się także dość radykalnie polityka Wód Polskich wobec wędkarzy. Będzie o wiele drożej.

Jak zdążyłem się zorientować, w Polsce mamy jedenaście Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej. Gdybyśmy chcieli powędkować na wszystkich wodach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, to musielibyśmy wykupić zezwolenia wydawane przez poszczególne regionalne zarządy. A to by nas kosztowało... Policzmy... Mnożymy 250 zł razy jedenaście i otrzymujemy 2 750 zł.

PRZEŻYĆ ŚNIEGI W MIEŚCIE

Brzęk tłuczonego szkła, trzask pękającego plastyku i łomot blach uderzających o siebie stanowiły w miniony weekend dominujące odgłosy na polskich drogach. Te dźwięki wydawały zderzające się samochody, których kierowcy uwierzyli w zapewnienia ekologów o postępującym ociepleniu klimatu i na czas nie zamontowali na koła zimowego ogumienia. Ale nawet większość tych, którzy „zimówki” zamontowali poruszała się na nich z prędkościami godnymi najcieplejszych dni lata. Tymczasem w okresie nagłych opadów śniegu, z jakimi mieliśmy w Krakowie do czynienia w minioną sobotę i niedzielę należało jeździć raczej z prędkością jednego konia - i to żywego! - niż kilkudziesięciu koni (mechanicznych).

Być może klimat się ociepla, bo w krajach okołorównikowych coraz więcej powodzi, zaś z pół lodowych Arktyki i Antarktydy spływają do oceanów większe góry lodowe. Być może jeszcze w tym stuleciu dojdzie do tego, że w polskich miejscowościach o nazwie Winiary znowu pojawią się uprawy winnej latorośli i rozpocznie się produkcja wina z winogron, a nie tylko owocowego, jak było do tej pory. Być może... Nawet najlepsi polscy meteorolodzy nie są w stanie dokładnie określić kiedy i jakiej grubości pojawi się warstwa śniegu, ani również tego, czy powszechnie spotykane za oknami polskich mieszkań termometry spirytusowe nie zaczną pękać (słabo pamiętającym chemię ze szkoły przypomnę, iż alkohol krzepnie w temperaturze minus 39 stopni C.).

Kto nie zdążył z przygotowaniem auta do zimy przed minionym weekendem niech dłużej nie zwleka, nawet gdy do czasu pojawienia się bazi na drzewach nie zamierza wyściubić nosa poza granice administracyjne Krakowa. W mieście też czyha wiele zimowych niebezpieczeństw. Na pewno warto założyć na koła opony zimowe. I to na wszystkie cztery. Opowieści o tym, że wystarczy założyć „zimówki” tylko na koła napędzane - obecnie z reguły przednie - można między bajki włożyć. Co z tego, że przód auta ładnie nam przyhamuje na lodzie, kiedy tył na oponach letnich zacznie się ślizgać i wyjeżdżać na przeciwny pas ruchu. I nie pomogą wtedy żadne elektroniczne urządzenia w układzie hamulcowym. W zimie warto też tankować samochód do pełna przy każdej okazji, żeby woda nie skraplała się - przy zmianach temperatury - na ścianach zbiornika paliwa. Zamarznięta kropla wody w układzie zasilania sprawia, że trzeba szybko zorientować się, gdzie jest najbliższy przystanek tramwajowy czy autobusowy. W mieście takim jak Kraków ulice, nawet w czasie dużych opadów śniegu, są przeważnie dobrze utrzymane. Warto jednak pamiętać, że w pierwszej kolejności odśnieżane są te ulice, którymi jeździ komunikacja miejska i w czasie śnieżycy lepiej nimi się poruszać. Uliczki osiedlowe odśnieżane są w ostatniej kolejności i dlatego szybko tworzy się na nich warstwa zajeżdżonego śniegu, a z czasem lodu. Tam właśnie trzeba najbardziej uważać, bo sąsiedzkie stłuczki pod blokiem mogą być przyczyną obrazy na całe życie. Tymczasem sąsiadów nie wybiera się, a trudno z powodu zarysowania auta, czy rozbicia reflektora nie odzywać się do siebie latami. Uważać trzeba również na mostach i wiaduktach, ponieważ jezdnie chłodzona z obu stron znacznie szybciej pokrywa się warstwą lodu niż zwykły asfalt.

KOLĘDOWANIE Z VOX POPULI

Tradycyjnie już Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida zaprasza na wspólne kolędowanie z Chórem Vox Populi pod dyrekcją prof. Rafała Marchewczyka. Koncert odbędzie się w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, 19 stycznia 2025 r. o godz. 17:00. Podczas koncertu można będzie usłyszeć i zaśpiewać kolędy znane i mniej znane, w autorskich opracowaniach dyrygenta.

Chór Vox Populi powstał w 2012 r. i działa pod dyrekcją Rafała Marchewczyka, założyciela i kierownika artystycznego chóru Krakowskiej Młodej Filharmonii. Podstawowy repertuar chóru stanowią utwory śpiewane a cappella, począwszy od muzyki klasycznej i autorskich opracowań pieśni solowych, po transkrypcje utworów instrumentalnych i muzyki rozrywkowej. Wstęp wolny na koncert jest wolny. (f)

Kraków

19.01.2025 | 17:00

OŚRODEK KULTURY NORWIDA

Nowohuckie kolędowanie
z Chórem Vox Populi

w autorskich opracowaniach
dyrygenta prof. Rafała Marchewczyka

Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa
ul. Ludźmińska 2, Kraków

wstęp wolny

OŚRODEK KULTURY NORWIDA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

REKLAMA

ZAPRASZAMY DO BARÓW MLECZNYCH NA
SMACZNE I NIEDROGIE POTRAWY

- Bar „Bieńczyce”, os. Kazimierzowskie 22, tel. 12 648 15 10
- Bar „Centralny”, os. Centrum C1, tel. 12 644 14 95
- Bar „Szkolny”, os. Na Skarpie 24, tel. 12 644 34 02
- Bar „Północny”, os. Teatralne 11, tel. 12 644 40 87

Bary zapewniają świeże i tanie dania
tradycyjnej kuchni polskiej



działający od ponad 30 lat

BIURA:

- os. Na Lotnisku 1, U 24,
tel. 12-648-40-92
- ul. Okólna 4A,
tel. 12. 655-01-42

email: zarzadca@prokocim.pl

ZAPRASZA WSPÓLNOTY
MIESZKANIOWE

do współpracy
w zarządzaniu nieruchomościami

- Dysponujemy doświadczonym zespołem, którego członkowie posiadają licencje państwowe - ich kompetencje są rekojmnią profesjonalnej i rzetelnej dbałości o wasz budynek
- Gwarantujemy jasne i przejrzyste rozliczenie kosztów
- Prowadzimy przygotowanie i realizację przedsięwzięcia budowy instalacji ciepłej wody użytkowej w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych - alternatywnie do remontu przewodów kominowych.

Vident

STOMATOLOGIA
PROTETYKA

lek. stom.
Andrzej Zimoch
tech. dent.
Marcin Słowiak

PEŁNY ZAKRES USŁUG
KORONY, MOSTY, PROTEZY,
EKSPRESOWE NAPRAWY

os. Boh. Września 1
tel. 12 641 48 08
12 645 93 33

BIURO
OGŁOSZEŃ

tel. 12 643-44-33

E-mail:
sekretariat@glos-tn.krakow.pl

ZAPRASZAMY

F.H.U. "ELMAR" s.c.
rowery
 SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
 CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE

31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"
 tel. 12 647 13 88 www.elmar.interial.pl elmar@interial.pl
 kom. 502 730 087 www.elmar-rowery.pl sklep@elmar-rowery.pl

Kraków

16 lutego 2025
 g. 17.00, Scena NCK

**Zaucha, Wodecki
 BIG-BANDOWO**

wykonawcy:
Big Band Dobczyce pod batutą Ernesta Heksel
Weronika Kozłowska – śpiew
Marcin Jajkiewicz – śpiew
 prowadzenie – Piotr Skóra

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA



Biurowo Organizacji Widowisk NCK
 tel. 12 644 02 66 www.55
 rezerwacja@nck.krakow.pl

SENTENCJA TYGODNIA:

Chętnie drugich napominamy, ale sami upomnień
 niechętnie słuchamy.
 - Eurypides

AKTA SPRAWY

MÓZG TO NIE KOMPUTER

Stan polskiej psychiatrii i to nie tylko dziecięcej jest zatrważający. Brak też spójnych norm i przepisów, które obejmowałyby chorych i uprawnienia prawne służby zdrowia. 33-letni Jacek Z. mimo zdiagnozowanej choroby psychicznej, leków unikał, a odreagowanie kumulowanej agresji się cały czas w nim gromadziło. I znalazło swe ujście, gdy otrzymał nagłe wypowiedzenie z pracy. Bo szefostwo miało już dość jego zmian nastroju, nadmiernej asertywności i agresji, o jakości i terminowości wykonywanych zadań nie wspominając.

Odreagowanie agresją jest według psychologów najprostszym sposobem na chwilowe uwolnienie naszej psychiki. Nie zawsze jednak na to czas i miejsce. Gorzej, gdy osoba jest chora psychicznie i kompletnie nie radzi sobie z atakami. A pan Jacek Z. mimo zdiagnozowanej psychopatycznej osobowości i zapisanych leków, niespecjalnie chciał je stosować, a wszelkie terapie też szybko porzucił. Bo jak twierdził w domu, kontroluje wszystko, co dzieje się w jego głowie. Jego koleżanki, koledzy i szef mają teraz na ten temat zdecydowanie inne zdanie. Ale do rzeczy – 33-latek skończył informatyczne studia i był zdecydowanie kreatywną osobą w swoim fachu. Pisanie programów komputerowych było jego pasją, jako typowy introvert potrafił sam przelewać swoje wizje na informatyczne kody. Aż wreszcie zgłosił się do niego polski oddział jednej z zagranicznych firm. Zajmujących się m.in. tworzeniem gier komputerowych. Przyjmujący go do pracy za naprawdę niezłe pieniądze, nie mogli kwestionować jego zdolności i wiedzy, mieli natomiast duże obawy, co do szans na jego odnalezienie się w korporacyjnym świecie. Nie wiedzieli nic o stwierdzonej chorobie psychicznej. Raczej zdawali sobie sprawę, że aplikujący o stanowisko jest zamknięty w sobie, trudny we współżyciu, co często dotyka osoby wybitnie zdolne.

Jacek Z. mieszkający nadal z mamą, żył w swoim świecie do którego doszła konieczność pojawiania się w pracy. Zatrudniający i tak poszli mu na rękę, wyznaczając mu jednoosobowe stanowisko i osobny pokój. I na początku wszystko szło całkiem niezłe, a przełożeni byli zadowoleni z jego osiągnięć.

Jednak po ponad pół roku efekty pracy pana Jacka przestały pracodawcę zadowalać. Roszczeniowość i konfliktowość spowodowały, że jego bezpośredni szef miał już tego dosyć i zasugerował szefostwu zmiany. Także jego współpracownicy na tym cierpieli, bo pracowali dla wspólnej sprawy i opóźnienia jednego z nich wpływały na realizację celu. A więc też na zarobki. Atmosfera zrobiła się nieprzyjemna, tym bardziej że 33-latek zachowywał się obcowsko, obrażał wszystkich, nie docierały do niego żadne argumenty. Trzeba było to przerwać i wręczono mu natychmiastowe wypowiedzenie. Nagle i bez uprzedzenia.

Zawsze proces zwalniania w pracy, szczególnie w ciężkich czasach, jest traumatycznym wydarzeniem. Znaczący twierdzą, że jest porównywalny do nagłej śmierci kogoś bliskiego. Gdy Jacek Z. usłyszał, iż jutro może nie przychodzić do pracy i jego szef położył mu na biurku odpowiednie pismo, najpierw zapadła cisza, a potem emocje oraz choroba psychiczna zrobiły swoje.

Mężczyzna wpadł w szal i najpierw zaczął demolować swój pokój. Komputery, monitor, drukarkę, szafki i biurko. Przerazony przełożony uciekł, ale 33-latek następnie wpadł do jego gabinetu niszcząc co popadło. Potem zaatakował w pomieszczeniu obok innych programistów. Trzymając w ręce składane krzesło zderzył nim kolegę, a potem sekretarkę szefa. Biała gorączka nie ustępowała, wezwano policję i pogotowie. Dopiero po zniszczeniu kolejnego gabinetu, zmęczony szaleńca udało się opanować. Zabierając go na oddział psychiatryczny.

Jednak te ponad 15 minut wystarczyło, aby spora część biura została zdemolowana – straty potem oszacowano na ponad 40 tys. zł – wszak rozbite trzy wysokiej rozdzielczości monitory kosztowały połowę tej kwoty. Zwolniony z pracy programista nadal przebywa w szpitalu na obserwacji. Od niej zależy też ciąg dalszy jego sprawy. Jeżeli potwierdzone zostaną wcześniejsze diagnozy, może się też okazać, że nie odpowiada ani karnie, ani finansowo za swój agresywny atak. (mar)

HOROSKOP

BARAN (21 III-20 IV). Twoje nieprzeciętne zaangażowanie w sprawy zawodowe spędza Ci sen z powiek. Musisz koniecznie pomyśleć także o rodzinie i własnym zdrowiu. Kilka dni urlopu w miłym towarzystwie mogłoby uspokoić sytuację.

BYK (21 IV-20 V). Masz gest, lubisz od czasu do czasu sprawić swoim bliskim niespodziankę, drobny prezent. Jesteś więc mile widzianym gościem i choć zasoby Twojego portfela tonieją, wkrótce pojawi się kolejna towarzyska impreza.

BLIŹNIĘTA (21 V-21 VI). Możesz liczyć na pomoc koleżeńską w rozwiązaniu problemów rodzinnych. Taki wynegocjowany spokój to byłby czas na przemyślenie tego co było, minęło i także szansa na zerwanie się do samodzielnego podboju świata.

RAK (22 VI-22 VII). Masz szereg nowych pomysłów, by uzdrowić sytuację w firmie. Będzie też okazja by porozmawiać o finansach. Może uda Ci się przekonać szefa, że podwyżka wynagrodzenia byłaby najlepszą motywacją do większego wysiłku.

LEW (23 VII-22 VIII). Oderwij się od codziennych kłopotów. Zauważ, że w Twoim otoczeniu jest wiele przyjaznych osób, w których towarzystwie można oczywiście ciekawie spędzić

czas. Nie rezygnuj więc z takich okazji.

PANNA (23 VIII-22 IX). Dobry czas na odbudowanie finansów. Może to będzie na przykład spotkanie ze znajomym, który w końcu zwróci Ci pożyczkę, a może szczęśliwy okaże się kupon toto-lotka? W każdym razie może pojawić się taka szansa.

WAGA (23 IX-22 X). Zdrowie Twoich bliskich spędza Ci sen z powiek. Siła Twoich argumentów być może będzie mieć tutaj zbawienny wpływ na podjęcie kuracji i zadbanie o kondycję.

To potraktuj jako osobisty sukces.

SKORPION (23 X-21 XI). Twoje

zdrowie ma się znakomicie, ale nie możesz przesadzać w podejmowaniu nieustannych, wymagających wielkiego wysiłku zajęć. Spokojnie, rozłóż robotę na raty, a póki co znajdź trochę czasu dla swoich latorośli.

STRZELEC (22 XI-21 XII). O swoich planach zawodowych podziel się także z rodziną i wysłuchaj opinii na ten temat. Usłyszane opinie ułatwią Ci podjęcie optymalnego kierunku działania. Unikniesz wówczas pomyłek.

KOZIOROŻEC (22 XII-19 I). Masz mnóstwo ciekawych pomysłów do zrealizowania w kwestii własnego biznesu.

Do odważnych – jak mawia-

ją – świat należy, próbuj więc, przekonasz się w praktyce jak wiele potrafisz.

WODNIK (20 I- 18 II). Jesteś przed podjęciem ważnej decyzji co do życiowej inwestycji, jak na przykład zakup nowego mieszkania. Masz wątpliwości, ale zapewne w tych życiowych planach pomoże Ci rodzina.

RYBY (19 III-20 IV). Pamiętaj o zobowiązaniach towarzyskich. Znajdziesz zapewne trochę czasu by spotkać się w miłym, przychylnym Ci gronie.

Takie spotkania mogą zaowocować nowymi, bardzo ciekawymi znajomościami. Pamiętaj, nie samą pracą człowiek żyje.

- Samanta

HUMOR

- Dzień dobry, ile kosztuje pokój w waszym hotelu?
 - To zależy od położenia.
 - Jeśli o to chodzi, to ja zazwyczaj śpiam na prawym boku.

Przychodzi kobieta do lekarza i mówi:
 - Panie doktorze, z moim mężem jest coś nie tak. Wczoraj wypił litr benzyny i poszedł biegać. Przebiegł pięć kilometrów i wrócił do domu.
 - To rzeczywiście dziwne, bo po wypiciu takiej ilości powinien dobiec znacznie dalej.

Rozmawia dwóch kolegów:
 - Dlaczego masz podbite oko i plaster na czole. Wypadek w pracy?
 - Nie. Chciałem powiedzieć żonie, że jej zupa nie jest smaczna, ale bardzo smaczna. Tylko, że nie zdążyłem dokończyć zdania...

Rozmawia dwóch Kazachów:
 - W tym roku swojej kobiecie pod choinkę kupiłem wyjątkowy prezent.
 - I co ona na to?
 - Nie wiem, jeszcze nie znalazła. Tajga duża jest.

INDYK NA SŁODKO-KWAŚNO

Śliwki moczyć ok. 12 godz. w wodzie z dodatkiem skórki pomarańczowej. Indyka natrzeć solą i pieprzem, polać olejem, odstawić na noc. Następnego dnia indyka ułożyć w naczyniu żaroodpornym, obłożyć go śliwkami i ćwiartkami jabłek. Całość polać półwytrawnym winem lub bulionem i sokiem z pomarańczy. Piec w temp. 180 st. 45-50 minut. Przykryć naczynie pokrywką lub folią aluminiową. Co jakiś czas polewać mięso, żeby nie wyschło. Podawać pokrojone na porcje z kawałkami jabłek i śliwkami.

Składniki: udziec z indyka, 50 g suszonych śliwek, 3 kwaśne jabłka, 4 łyżki oleju, szklanka bulionu warzywnego, skórka i sok z pomarańczy, sól, pieprz.

